

FAR:s branschrapport

2022

FAR

Innehåll

- 3 Metod
- 4 Sammanfattning
- 5 Generalsekreteraren har ordet
- 6 Yrkesroller som gör skillnad
- 10 Revisor – företagets ledsagare i en föränderlig värld
- 16 Redovisningskonsult – företagarens högra hand
- 22 Lönekonsult – en viktig specialist
- 28 Skatterådgivare – många yrken i ett
- 34 Övriga roller – kundnära rådgivare med spetskompetens
- 38 Branschen i siffror
- 46 En alltmer jämställd bransch
- 47 FAR:s medlemmar

... eller hoppa direkt till din yrkesroll!

- 10 [Revisor](#) ➤
- 16 [Redovisningskonsult](#) ➤
- 22 [Lönekonsult](#) ➤
- 28 [Skatterådgivare](#) ➤
- 34 [Övriga roller](#) ➤

FAR – branschorganisation och ledande inom ekonomiutbildningar i Sverige

FAR är en branschorganisation inom revision, redovisning och rådgivning och är ett av Sveriges största privata utbildningsföretag inom ekonomiområdet med cirka 300 årliga utbildningstillfällen. FAR har även den ledande tjänsten för digital tillgång till regler och handledning inom ekonomiområdet, FAR Online.

FAR har cirka 5 000 medlemmar och cirka 1 000 anslutna medlemsföretag som sysselsätter runt 16 000 personer. FAR:s medlemmar är revisorer, redovisningskonsulter, lönekonsulter och skatterådgivare samt små, medelstora och stora företag inom revision, redovisning och rådgivning.

FAR auktoriserar redovisningskonsulter, lönekonsulter och skatterådgivare och utövar kvalitetskontroll över dessa. Revisorer auktoriseras av Revisorsinspektionen, som också utövar myndighetstillsyn.

FAR:S VISION ÄR att göra nytta för näringsliv och samhälle och uppdraget från medlemmarna är att klargöra god yrkessed, paketera och förmedla kunskap samt att driva opinionsbildning.

Projektledare:
Annica Gerentz

AD och layout:
Oh My

Stockholm april 2022

Metod

Det här är FAR:s andra branschrapport och den baseras på en kvantitativ del och en kvalitativ del. Den kvantitativa delen består av statistik och den kvalitativa delen bygger på workshops, intervjuer och annat material som sammanställts av FAR.

Kvantitativ del

Den kvantitativa delen är baserad på data som analysföretaget Dun & Bradstreet tagit fram på beställning av FAR och data som FAR samlat in av sina medlemsföretag samt några av de större företagen i branschen. Utgångspunkten för datainsamlingen har varit att få in uppgifter om aktieföretag som har verksamhet inom de områden som FAR som branschorganisation är verksam i. Det innebär aktieföretag med kärnverksamhet inom revision, redovisning, lön och skatterådgivning och som uppfyller kriterier för att kunna vara medlem i FAR. Aktieföretag som är mer renodlade inom managementrådgivning, juridisk rådgivning, advokatbyråer eller olika typer av shared service-enheter i stora koncerner ingår ej. Enskilda firmor och handelsbolag* ingår ej, då dessa inte har samma krav på sig kring offentlig ekonomisk redovisning som ett aktieföretag.

Grunden i datainsamlingen har varit att definiera verksamhetsområden utifrån SCB:s branschregister: SNI-koderna 69.201 Redovisning och bokföring, 69.202 Revision och 69.203 Skatterådgivning. Då de stora revisionsföretagen har en mängd andra tjänster och kompetenser att erbjuda har ytterligare ett verksamhetsområde definierats, "övrig rådgivning". I detta segment ingår exempelvis finansiell rådgivning, transaktioner, management consulting, IT, hållbarhet, säkerhet och HR. Administrativ personal hos de största företagen i rapporten ingår i det för respektive företag största verksamhetsområdet. I Dun & Bradstreets analys av

antal företag används segmentet "övriga" som består av små företag med blandad verksamhet där redovisning utgör en del.

All data som redovisas är begränsad till branschens aktieföretag och avser rapporterade siffror för 2020 och 2021 (flera företag har brutna räkenskapsår). Företagen har i redovisningen delats in i storleksklasser. Det har gjorts så att ett företag som har 1 000 anställda och/eller 1 000 miljoner kronor i omsättning finns i den största klassen (>1 000 Mkr/Anst). Resterande klasser är definierade enligt samma metod.

Kvalitativ del

Den kvalitativa delen av rapporten är baserad på enkät med medlemmar, workshops, intervjuer och annat material som sammanställts av FAR. Under december 2021 höll FAR workshops med representanter för de olika yrkesroller som är medlemmar i FAR, det vill säga revisorer, redovisnings- och lönekonsulter samt skatterådgivare. Personerna som deltog i workshoppen ingick vid denna tidpunkt i FAR:s expertnätverk och diskussionerna rörde drivkrafter, kännetecken, samhällsnytta, utmaningar och möjligheter i yrkesrollen. Det ingick också personer från FAR i workshopparna. Under inledningen av 2022 har ytterligare intervjuer gjorts med företrädare för yrkesrollerna. I det kvalitativa underlaget ingår också en enkät riktad till FAR:s större medlemsföretag, en workshop med HR-chefer för de större företagen samt intervjuer med olika personer. /

**Enskilda firmor och handelsbolag/ kommanditbolag registrerade som redovisningsbyråer uppgick till 9 200 enligt Vismas Marknadsrapport 2021.*

Sammanfattning

Syftet med den här rapporten är att definiera, kvantifiera samt beskriva revisions- och rådgivningsbranschen och hur det är att arbeta i den.

DET HÄR ÄR FAR:s andra branschrapport, och temat i 2022 års rapport är att skapa en fördjupad förståelse för de olika yrkesroller som finns i branschen. Samtidigt har en ny statistisk genomgång gjorts av antal företag och dess storlek, omsättning och antal anställda.

En bransch med många stimulerande yrken

FAR är branschorganisation för revisorer, redovisningskonsulter, lönekonulter och skatterådgivare och har dessa yrkesroller som medlemskategorier. Men det finns många fler roller och kompetenser i branschen, inom finansiell rådgivning, management, IT, juridik och HR för att bara nämna några områden.

En viktig anledning till att FAR har tagit fram den här rapporten är att skapa en fördjupad bild och ökad kunskap om vad det egentligen innebär att arbeta i revisions- och rådgivningsbranschen. Det finns en hel del myter och fördomar om både branschen och om de som arbetar i den, uppfattningar som kan upplevas vilseledande och ibland är rent felaktiga. Den bild som kommer fram i den här rapporten, är att det är stimulerande yrken för ofta högpresterande personer. Det är utvecklande arbetsuppgifter, ett ständigt lärande, roller som gör skillnad för kund och samhälle och det finns ett mycket stort engagemang för att hjälpa kunderna. Dessa kan vara små eller stora företag, entreprenörer, företagare och/eller ägare. Branschens yrkesroller har också en viktig samhällsuppgift i att hålla det ekonomiska ekosystemet fungerande i allt från löner till skatter och företagande i stort och smått. Något som till exempel visat sig vara extremt viktigt under pandemin med alla olika stödpaket och ekonomiska ersättningar som ska landa rätt.

Sammanfattningsvis – den här branschen innehåller många stimulerande, utvecklande och även utmanande yrken.

Stabil bransch i pandemin

Branschens storlek är i nivå med förra rapporten, det vill säga cirka cirka 14 100 (14 200) företag (aktiebolag) som omsätter cirka 44,2 (43,3) miljarder kronor och sysselsätter cirka 37 000 (37 000) personer. Det motsvarar 1,1 procent (0,9) av Sveriges BNP och cirka 0,7 (0,7) procent av Sveriges sysselsatta befolkning. Detta kan tolkas som att pandemin inte har haft någon större påverkan på revisions- och rådgivningsbranschens storlek.

Få stora – många små företag

Branschen består av ett fåtal riktigt stora företag medan 95 procent av branschens aktiebolag har färre än fem anställda. Det finns elva företag som omsätter mer än 300 Mkr och/eller har fler än 300 anställda och de står för 48 procent av omsättningen i branschen och 37 procent av de anställda.

Det finns också en grupp mindre och medelstora företag som arbetar tillsammans i sju olika nätverk som består av sammanlagt 129 byråer. Tillsammans står dessa för cirka 4 procent av omsättning och antal anställda i branschen.

Redovisning är det största verksamhetsområdet

En ambition med rapporten är att klargöra hur branschen är fördelad på olika verksamhetsområden. 68 procent av antalet företag är klassade som redovisningsföretag medan 8 procent är revisionsföretag. Med hjälp av statistik från de större företagen och egna uppskattningar, har FAR kommit fram till att redovisning är branschens största verksamhetsområde även sett till omsättning och antal anställda. Redovisningsområdet står för 39 procent av omsättningen i branschen och 49 procent av de anställda. Revisionsområdet står för 31 procent av omsättningen och 27 procent av de anställda. /

En framtidsbransch som gör nytta för näringsliv och samhälle

REVISIONS- OCH RÅDGININGSBRANSCHEN

erbjuder många spännande karriärmöjligheter för den som vill göra nytta för näringsliv och samhälle. Revisorer, skatterådgivare, redovisnings- och lönekonsulter arbetar traditionellt nära företagen och hjälper dem att fokusera på sin kärnverksamhet och att växa och bli starka. Men omvärldsfaktorer som digitalisering, artificiell intelligens och ett ökat fokus på hållbar utveckling har medfört att företagen i branschen i dag efterfrågar ett bredare spektrum av kompetenser, exempelvis även IT-expert, beteendevetare och hållbarhetsexperten.

I den här rapporten, som är en uppföljning på FAR:s branschrapport som lanserades i början av 2021, fokuserar vi på yrkesrollerna och vad det innebär att arbeta inom branschen i dag och i framtiden. Det är en bransch i snabb förändring, med ett ständigt lärande och möjlighet till stor variation. Branschen är global och de större företagen tillämpar i allt större utsträckning ett tvärfunktionellt arbetssätt, där många olika kompetenser och verksamhetsområden samverkar. Vår samlade bedömning är att det finns ett stort rekryteringsbehov, framför allt av ekonomer, men också av andra kompetenser till branschens olika verksamheter.

I RAPPORTEN FINNS intervjuer med medarbetare på olika positioner som berättar om sitt jobb och om hur det är att arbeta i branschen. De HR-chefer som intervjuas i rapporten betonar att det handlar om jobb för högpresterande personer och lägger till

”Det är en bransch i snabb förändring.”

att det ger möjligheter till en snabb utvecklingskurva och ett flexibelt arbetsliv.

Siffrorna i årets rapport visar att pandemin inte har påverkat branschen i någon större utsträckning. Totalt finns 14 100 företag i branschen, med en omsättning på sammanlagt 44,2 miljarder kronor. Antalet sysselsatta är cirka 37 000, varav drygt 18 000 är verksamma inom redovisning och närmare 10 000 är verksamma inom revision.

JAG HOPPAS ATT den här rapporten ska bidra till ett ökat intresse för revisions- och rådgivningsbranschen och de karriärmöjligheter som branschen erbjuder.

Trevlig läsning! /

Karin Apelman,
generalsekreterare och VD
Stockholm i april 2022

Yrkesroller som gör skillnad

– i näringsliv och samhälle

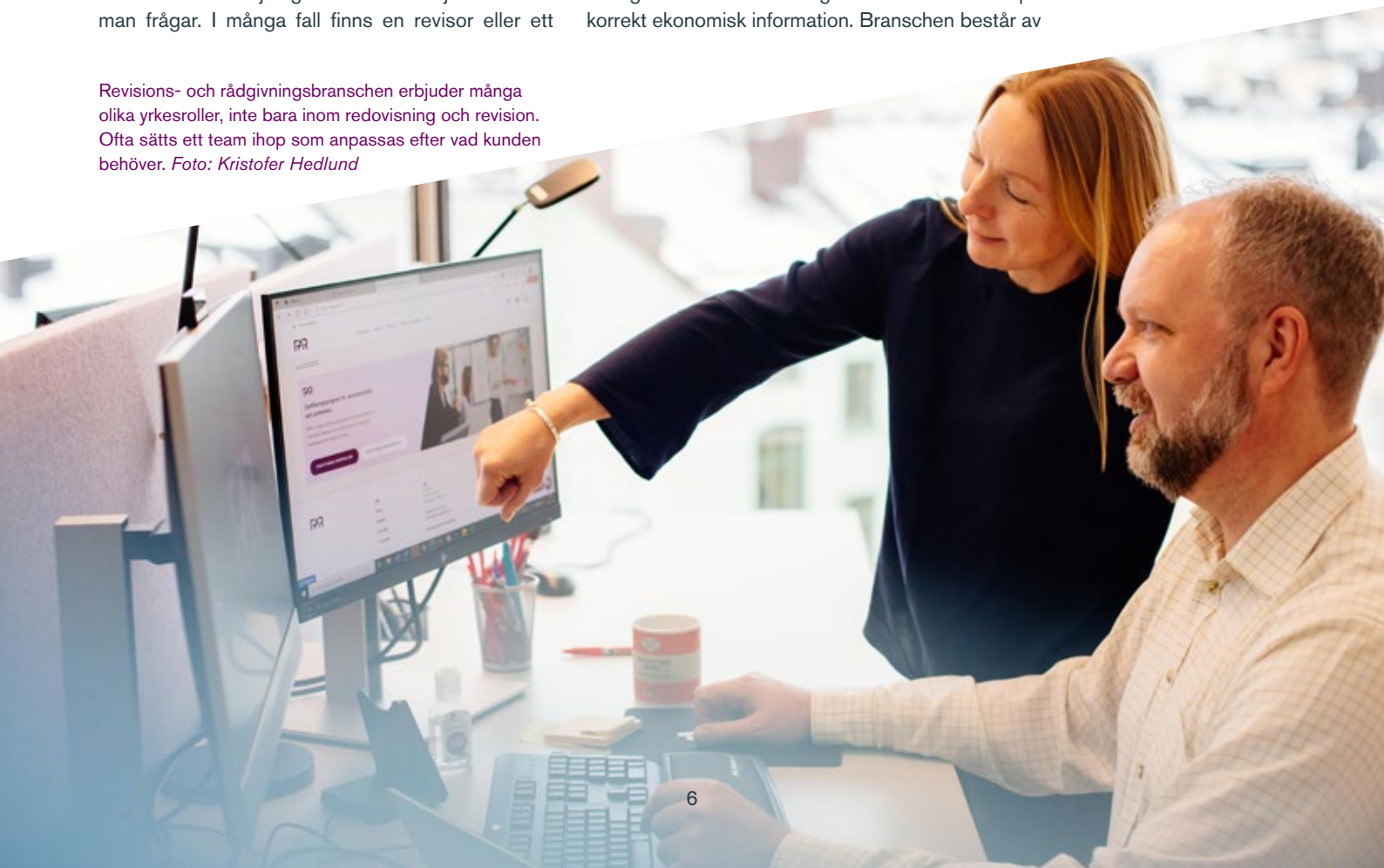
”DET SKA JAG be min revisor om hjälp med”. Så säger ofta en företagare när denne ställs inför en svår fråga. Det kan vara allt från bokslut till likviditetsprognos, kapital för att kunna investera, hantera kostnadsökningar, göra vinstutdelningar, administrera löner eller betala och redovisa skatter. Eller att hantera en skilsmässa eller planera ett generationsskifte. Men ofta är det inte en revisor som gör allt detta – utan flera olika yrkesroller. Det kan vara en redovisningskonsult som upprättar en finansiell rapport, en lönekonsult som löser alla frågor kring löneadministrationen, en skatterådgivare som benär ut skattemässiga konsekvenser av till exempel ett förvärv eller försäljning eller så är det just revisorn man frågar. I många fall finns en revisor eller ett

revisorsteam som granskar och verifierar de rapporter som har upprättats och som sätter den slutliga kvalitetsstämpeln i form av en ren revisionsberättelse. I uppdrag för större företag och komplexa verksamheter är ofta fler yrkesroller delaktiga, som revisorsassistenter, redovisningsspecialister, IT-specialister, managementrådgivare, finansiella rådgivare, affärsjurister eller hållbarhetsrådgivare. Varje team skräddarsys för kundens behov.

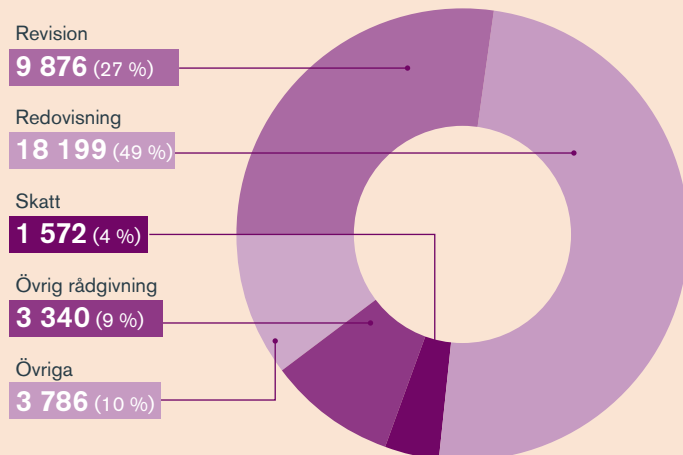
TILLSAMMANS SKAPAR DE olika yrkesrollerna det vi kallar för revisions- och rådgivningsbranschen och den är en viktig förutsättning för ett väl fungerande näringsliv där affärsmässiga beslut ska fattas på korrekt ekonomisk information. Branschen består av

”Men ofta är det inte en revisor som gör allt detta – utan flera olika yrkesroller.”

Revisions- och rådgivningsbranschen erbjuder många olika yrkesroller, inte bara inom redovisning och revision. Ofta sätts ett team ihop som anpassas efter vad kunden behöver. Foto: Kristofer Hedlund

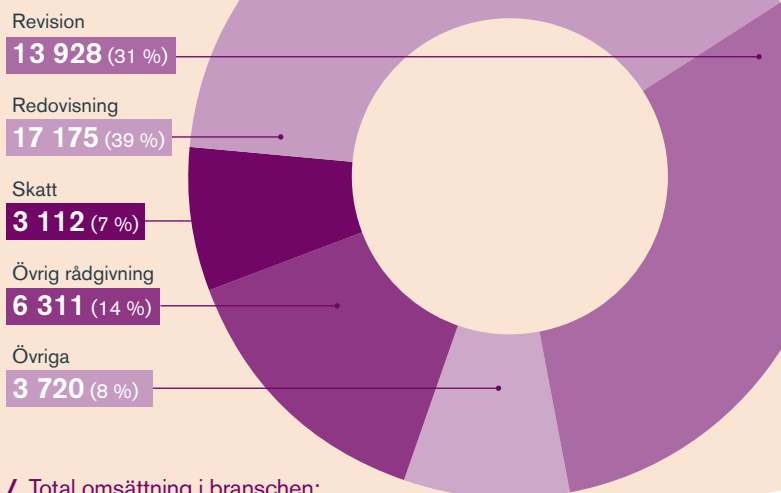

Antal anställda per verksamhetsområde hela branschen

/ Totalt antal anställda i branschen:
36 773

Nettoomsättning, Mkr per verksamhetsområde hela branschen

/ Total omsättning i branschen:
44 246 Mkr

”Vår utbildningsinsats är enorm. Vi lär ut djup kunskap om ekonomiska regelverk, projektledning och att ta ansvar.”

cirka 14 100 (14 200) företag med en sammanlagd omsättning om cirka 44,2 (43,3) miljarder kronor och cirka 37 000 (37 000) sysselsatta personer, enligt en statistisk genomgång av olika källor med hjälp av analysföretaget Dun & Bradstreet. Siffrorna är i nivå med den förra rapporten som FAR presenterade 2021, vilket innebär att pandemin inte påverkat branschens storlek i någon större omfattning. Revisions- och rådgivningsbranschen har haft hög beläggning under pandemin med alla ekonomiska stödpaket och konsekvenser av dessa. Enligt Dun & Bradstreets analys av rekryteringsbehovet i branschen är detta stabilt och är tydligast hos de större företagen.

Flest personer i branschen är verksamma inom redovisning, cirka 49 procent av de anställda, följt av revision med 27 procent. Andelen verksamma inom skatteområdet uppskattas till 4 procent. 9 procent är verksamma inom någon av alla de andra roller som också finns i branschen (läs mer på sid 43) och 10 procent är verksamma i kategorin övriga företag som har blandad verksamhet. Siffrorna bygger på FAR:s bearbetning av fakta (läs mer om metod på sid 3).

FAR HAR I den här rapporten fördjupat sig i de olika

yrkesroller som finns i branschen. I olika workshops har representanter delat med sig av erfarenheter och insikter och vi har intervjuat olika aktörer för att fånga hur det är att arbeta i revisions- och rådgivningsbranschen. Vi har pratat nutid, framtid, omvärldsfaktorer samt utmaningar och möjligheter. Syftet med rapporten är att spegla yrken som rymts i branschen och vad det kommer innebära att arbeta i den i dag och i framtiden. Vi har samlat och analyserat statistik, vi har gjort en mindre enkät med FAR:s medlemmar och den samlade bedömningen är att branschen står inför ett fortsatt stort behov av att rekrytera främst ekonomer, men det nämns även stor efterfrågan med personer utbildade inom systemvetenskap och beteendevetenskap. Oavsett utbildning från skolan så sker den viktigaste vidareutbildningen i branschen, vilket gör unga människor redo för nya steg antingen inom eller utanför branschen. Just utbildningsinsatsen som branschen gör lyfts fram i flera olika sammanhang – här gör branschen en stor samhällsgärning. ”Vår utbildningsinsats är enorm. Vi lär ut djup kunskap om ekonomiska regelverk, projektledning och att ta ansvar”, säger deltagare i en av workshoparna.

”I en alltmer föränderlig och komplex värld ökar behoven av tydlighet, pålitlighet och verifierbarhet.”

Variationen, förändringstakten och närheten till kundens affär är starka drivkrafter

De flesta som arbetar inom revisions- och rådgivningsbranschen har i grunden någon form av ekonomiutbildning, förutom skatterådgivare där många har juridik som huvudämne. Få har som unga haft en tydlig målbild att "bli revisor" eller "skatterådgivare". I stället är det ofta tillfälligheter som gör att personer kommer in i branschen. Många går vidare men många väljer också att stanna. Något många lyfter fram som positivt är att det är ett arbete med stor variation, det är en bransch i snabb förändring och det är ett ständigt lärande eftersom branschförutsättningarna ofta ändras. Och framför allt – det är ett arbete som gör skillnad eftersom alla yrkesrollerna vittnar om hur de arbetar nära företagen och hjälper dem att fokusera på sin kärnverksamhet, växa och bli starka. Arbetsfältet blir alltmer globalt och det blir allt fler harmoniserade regler både nationellt, på EU-nivå och globalt.

Kompetens och förtroende – en "trusted advisor"

Samtliga yrkesroller i branschen handlar om att ha kundens förtroende och vara kundens förlängda arm i att hantera olika frågor och lösa uppkomna problem. För revisorn är oberoendet lagstadgat och

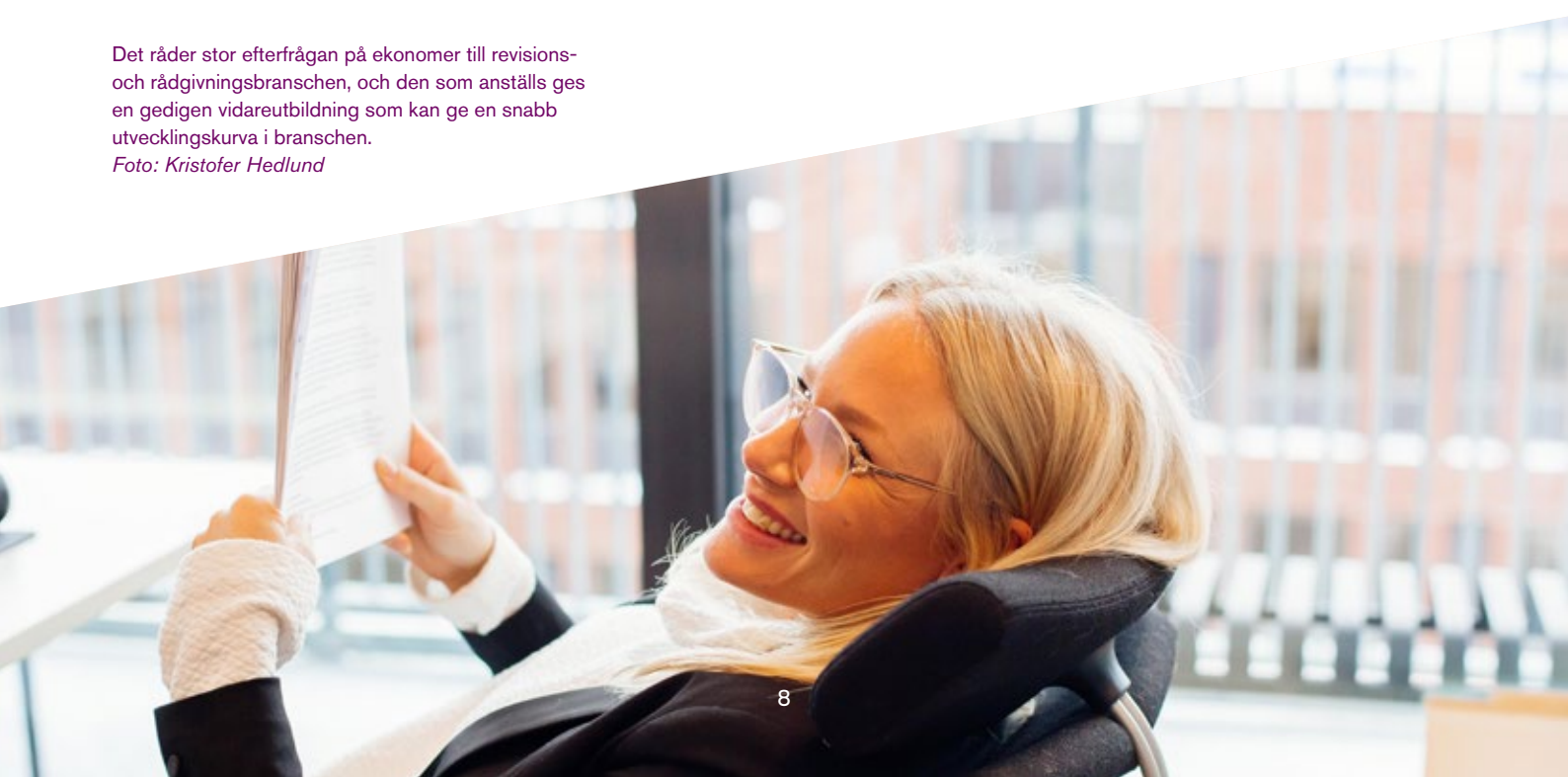
dessas regler anger ramar för vad revisorn kan göra för en revisionskund. Däremot kan revisorn med all den information, kunskap och erfarenhet denne har peka på olika vägval för kunden och vad det kan få för konsekvenser. Redovisningskonsulter, lönekon-sulter och skatterådgivare kan agera som ekonomiska rådgivare i en vidare bemärkelse, vid sidan av olika uppdrag och projekt som dessa har. I en diskussion om vad som kännetecknar yrkesrollerna handlar det mycket om kompetens, förtroende och integritet.

Branschen bidrar med tilltro till företagandet och ökad kunskap om lagar och regler

Ett fungerande samhälle bygger på att det finns gemensamma lagar och regler som fungerar och följs. Inom ekonomi och företagande bidrar regelverken till förtroende för aktörer och för information som är avgörande vid till exempel investeringsbeslut. Det skapar tillväxt och därmed en ökad sysselsättning och en ökad skattebas. Att regelverken följs är avgörande för ett hållbart företagande, en sund finansmarknad och minskar den informella sektorn. I en värld där alltmer av icke-finansiell information ska verifieras får revisions- och rådgivningsbranschen också en viktig roll så att det till exempel går att bestyrka hållbarhetsinformation.

Det råder stor efterfrågan på ekonomer till revisions- och rådgivningsbranschen, och den som anställs ges en gedigen vidareutbildning som kan ge en snabb utvecklingskurva i branschen.

Foto: Kristofer Hedlund

”Det ska jag fråga min revisor om.”

En bransch i snabb förändring

Revisions- och rådgivningsbranschen står inför en snabb förändring inom flera områden. Ett alltmer internationellt affärsliv gör att branschens frågor i all väsentlighet redan är globala. Det sker också ett antal initiativ för att skapa globala standarder kring rapportering, redovisning och revision.

Digitalisering, automatisering och artificiell intelligens slår igenom alltmer och påverkar branschen som helhet och de olika yrkesrollerna. Det kan skapa mer specialiserade roller, kräver kompetensutveckling, andra krav på rådgivning och ledarskap samtidigt som säkerhet och datainträng är områden som blir allt viktigare. Tidigare manuella moment har försvunnit och ersatts av maskinell informationshantering med mångfaldigt ökad effektivitet, vilket skapat och skapar nya förutsättningar i branschen men också andra typer av risker.

Hållbarhetsfrågorna står i fokus från olika perspektiv, inte minst sett utifrån klimatförändringar. Det finns efterfrågan på tydlig, standardiserad rapportering och revidering av hållbarhetsinformation.

Det pågår ett intensivt arbete både nationellt, på EU-nivå och globalt kring regleringar och standarder som påverkar revisions- och rådgivningsbranschen. Regelverken påverkar alla yrkesroller och skapar ofta mer arbete initialt, samtidigt som det långsiktigt kan göra arbetet enklare och mer rationellt.

Arbetsvillkor och arbetsmarknad påverkas likt många andra branscher av ökat fokus på jämställdhet och mångfald, distansarbete och arbetsbelastning.

Utvecklande yrkesroller för ett bättre samhälle

I en alltmer föränderlig och komplex värld ökar behovet av tydlighet, pålitlighet och verifierbarhet. Samtidigt behövs det mer kunskap för att hantera och navigera i regelverken så att allt görs korrekt men så att ingen affärsmöjlighet missas, att inte företaget går under av onödigt stora skattebetalningar eller missar sina anställdas pensionsavsättningar. Sammantaget ger den här rapporten en tydlig bild av att branschen blir allt viktigare och att yrkesrollerna är spännande, utvecklande och bidrar till en hållbar samhällsutveckling.

Redovisnings- och lönekonsulter bidrar till allt fler välmående och hållbara företag. Revisorer bidrar till ökat förtroende och skatterådgivaren hjälper ägare och företag i viktiga vägval. Olika typer av specialister bidrar med viktig kompetens inom exempelvis finansiell rådgivning, transaktioner, IT, cybersäkerhet, strategi, management, transformation, HR-processer och hållbarhet. Sammantaget en bransch med en mängd olika yrkesroller som alla bidrar till ett bättre samhälle. /

”Kärnan är att hjälpa klienterna göra affärer”

”Vi erbjuder en kickstart på karriären och en fantastisk utvecklingsmiljö”. Så beskriver Anna Pontén, HR-ansvarig och partner på Deloitte, branschen.

För den som vill växa i sin karriär är revisions- och rådgivningsbranschen rätt ställe att vara på. Möjligheterna ser olika ut beroende på om företaget är nationellt eller internationellt inriktat.

Men oberoende av geografiskt fokus så handlar det om kompetenser och nätverk som hjälper klienterna att göra affärer, enligt Anna Pontén.

– Utvecklingsmöjligheterna och yrkesrollerna skiljer sig givetvis en del beroende på var du väljer att jobba, men de gemensamma nämnarna är tydliga både inom strategisk rådgivning och andra mer dagsnära verksamheter med klientens behov i fokus, säger Anna Pontén.

Samtidigt bjuder branschen på något som kanske är en överraskning för många. Som att flera av de stora företagen expanderat i den digitala sektorn.

– Deloitte till exempel äger flera digitala byråer och producerar digitalt innehåll. För tio år sedan hade många blivit förvånade, i dag är det en naturlig utveckling och den visar på branschens bredd, säger hon.

Hon framhåller att branschen ställs inför en del utmaningar men ser möjligheterna som större.

– Det handlar om att vi måste bygga en kultur där expertis inom olika områden värderas högt samtidigt som dessa personer har en förmåga att förstå de stora penseldragen. /

”Jag känner att det jag gör är viktigt. Bolagen måste ha en revisor, aktieägare vill ha en revisor och ledningen i företagen är intresserade av att rapportering från dotterbolagen är korrekt”, säger Johan Rippe, auktoriserad revisor. >>

Yrkesroll: revisor

Revisor – företagens ledsagare i en föränderlig värld

MÅNGA KOMMER IN i revisionsbranschen för att den är en dokumenterat god plattform för en fortsatt karriär. "Jag har en kund som bara rekryterar ekonomer från revisionsbranschen, för då är det säkert att de har fått en bra utbildning och har hög kompetens", säger en av deltagarna i FAR:s workshop när vi diskuterar yrkesrollen revisor. Branschen har tagit på sig en viktig utbildningsroll vilket inte bara gagnar revisions- och rådgivningsföretagen – det gagnar hela samhället. "Vår utbildningsinsats är enorm. Vi lär ut djup kunskap om ekonomiska regelverk, projektledning och att ta ansvar", säger en annan deltagare.

En revisor i Sverige har en gedigen utbildning inom en stor bredd av ämnen som redovisning, juridik och skatt plus revisorsexamen och kontinuerlig fortbildning. Yrket står under tillsyn av Revisorsinspektionen och kraven som omgärdar rollen bidrar till det höga förtroende revisorer har i Sverige hos företag, politiker och hos allmänheten. Samhället litar på revisorn som har ett viktigt uppdrag i samhället och gör det skickligt.

I regelverken står det att revisorns granskning ska utföras med "professionell skepticism", det vill säga den ska göras med en ifrågasättande attityd. Revisorns professionella omdöme, den kritiska

hållningen, är en nödvändighet för rollen, samtidigt blir revisorn den som identifierar problem och kan ofta bidra till att lösa dem. Revisorn måste också vara oberoende i förhållande till vad som ska granskas, där finns hela utgångspunkten för revisorns uppdrag.

Att ett företag har en externt granskad årsredovisning är en viktig grund för förtroendet mellan aktörer i näringsliv och samhälle. Revisorns intygande borgar för att den finansiella rapporteringen går att lita på. Revisorn har också under revisionen bidragit till att små och stora fel i rapporteringen kunnat rättas till, vilket kan innebära att tillgångar värderats korrekt, att anställda får rätt pensionsinbetalningar och att rätt skatt betalas in i rätt tid. "Vi hjälper våra kunder att göra rätt", säger en deltagare i FAR:s workshop.

I en tid av ständig förändring pågår också framtagande och utveckling av nya regler och standarder för till exempel hållbarhet. Det kommer innebära än mer granskningsuppdrag för en revisor och kommer kräva fler kompetenser. I dag arbetar revisorer ofta i team av kolleger med olika kompetenser för att fullgöra sina olika uppdrag. Det skapar dynamiska grupper som också arbetar internationellt. Med mer globala standarder och digitaliserade verktyg är revisionen i dag i högsta grad globaliserad.

Krav Auktoriserad revisor

- / 180 högskolepoäng
- / Avklarade studier inom obligatoriska områden
- / Praktisk utbildning minst tre år, vanligen anställd som revisor på ett revisionsföretag
- / Klarat prov för revisorsexamen

En revisor måste vara oberoende i förhållande till vad som ska granskas.

Foto: Kristofer Hedlund

”Det är ett jobb i ständig förändring och du är med och bidrar till en bättre värld.”

Skapar förutsättningar för ett fungerande näringsliv

Revisorn är en av de viktigaste aktörerna när det gäller att skapa förtroende för företagens ekonomiska rapportering och därmed det finansiella system som affärlivet kretsar kring. Att en extern, kvalificerad revisor, har granskat är en kvalitetsstämpel och bidrar till att förebygga korruption och ekonomiskt brottsliga handlingar. Att ha granskade och godkända räkenskaper är också avgörande för en fungerande kapitalmarknad där investeraren/kreditgivaren ofta grundar sitt beslut på en reviderad årsredovisning.

Revisorn granskar ett företags eller en organisations finansiella rapporter och förvaltning, det vill säga hur styrelsen förvaltar den verksamhet de företräder. I sin granskning bedömer revisorn om den granskade finansiella informationen ger en rättvisande bild av företagets resultat och ställning – och om den följer de lagar och regler som finns. Utifrån sina iakttagelser ger revisorn verksamheten råd gällande förbättrade rutiner och ekonomiska frågor. Det är dock viktigt att revisorns roll som självständig och opartisk granskare inte äventyras genom rådgivningen. En revisor kan också erbjuda andra granskningstjänster som till exempel översiktlig granskning av hållbarhetsredovisning.

En förtroendetjänst som gör skillnad

Som i många yrkesval är det tillfälligheter som avgör att någon i slutändan väljer att bli revisor. ”Jag var ung och visste inte vad jag ville, så jag började jobba med revision eftersom det innebar en bra plattform för att ta sig vidare i karriären”, säger en av deltagarna i FAR:s workshop om yrkesrollen revisor. Personen stannade kvar i branschen – eftersom det ganska snart visade sig vara ett arbete som utvecklades snabbt med tidigt ansvar, ständig förändring och förmånen att få lära sig nytt hela tiden. ”Det är ett jobb i ständig förändring och du är med och bidrar till en bättre värld”, säger en annan av deltagarna.

Den ständiga utvecklingen och det ständiga lärandet är något som är en tydlig drivkraft för en revisor. Inlärningskurvan är snabb och tämligen snart blir revisorn en viktig rådgivare på hög nivå för företagsledning och ägare inför vägval och stora beslut. Revisorn behöver vara kunnig inom sitt område men också vara en skicklig pedagog för att kunna förklara och få företagsledning och ägare att förstå konsekvenser av olika beslut.

Foto: Mikael Sundkvist

”Bäst är när kunden får en aha-upplevelse”

Det är otroligt stimulerande att hjälpa företagarna förstå ekonomi. Framöver kommer revisorsyrket bli ännu mer rådgivande, säger Carola Lundgren.

Det häftigaste arbetsdagarna är att sitta med en kund och lyckas ge en aha-upplevelse, när de begriper innebörden av en årsredovisning och det ekonomiska språket, framhåller Carola Lundgren.

– Det absolut bästa med jobbet är när jag ser i deras ögon att de verkligen förstår.

Själv började Carola Lundgren som redovisningskonsult, men saknade att få det sista förtroendet som påskrivande. Hon blev godkänd revisor och grundade Revisionären.

Hon menar att yrket är konkret och relevant, och att hon alltid upplever att hon gör nytta.

– Jag ser siffror hos bolag som inte har revision, där blir det ofta missvisande och fel. Som revisor kan jag på varje revisionsuppdrag tillföra något. Det händer nästan aldrig att en revision går igenom utan ändringsförslag.

Framöver, menar hon, måste revisorsrollen förändras. I stället för årsredovisningar kommer yrkesgruppen behöva granska processer i större omfattning, även i små bolag – något som redan sker i stora revisionsuppdrag.

– Vi behöver bli duktigare på IT, eller ta in extern kompetens. Och även bli mer rådgivande och säljande, vilket är en stor sporre. /

Carola Lundgren

/ Godkänd revisor, sedan 2003.

/ Grundare och VD, Revisionären i Piteå.

”Vi går mot en mer jämlik bransch”

Revisorn blir allt mer en affärspartner till företagen. Yrkesgruppen är en viktig spelare i näringslivet och bidrar till samhällsutvecklingen framåt, säger Resul Hamurcu.

– Människorna och bolagen är det bästa med jobbet. Jag får ofta möta utmanande tankar och funderingar och det utvecklar mig som revisor.

Våren 2021 grundade Resul Hamurcu Allena Revision, efter cirka 15 år på både små och stora byråer. Han jobbar med bolag från flera branscher och av varierande storlek.

– Oavsett vilket språk vi pratar tar jag mig tid att sitta med kunden och förklara hur det ligger till

och vad som är viktigt för ett bra samarbete. En stor del av att vara revisor är att vara rådgivare, den saken triggas inte i gång av något språk utan av sättet att jobba.

På senare tid har han märkt hur kreditgivare, leasingföretag och myndigheter i större utsträckning efterfrågar revisorsutlåtande jämfört med tidigare och han kopplar det till att intressenterna vill få trygghet i siffrorna när ett företag inte har revisor.

– Som revisor är man alltid en tillgänglig kunskapskälla för bolagen. Jag tror även att vi går mot en mer jämlik bransch, där vi ser fördelningen skifta i frågor om jämställdhet och mångfald. /

Resul Hamurcu

/ Auktoriserad revisor, sedan 2011.

/ Grundare Allena Revision i Stockholm.

Tuff och med hög integritet

Revisorns roll är att vara oberoende och utvärdera fakta med ”professionell skepticism”. Det gäller att vara tuff på rätt ställen och utifrån det professionella omdömet lösa uppkomna problem. Målet för såväl företagsledningen som revisorn är att hantera och korrigera de fel som går att åtgärda innan årsredovisningen är färdigställd så att revisorns uttalanden inte behöver påverkas. Integritet är därför centralt i rollen. Det krävs också förmåga att kunna hantera utmaningen i att bestämma sig för att uppdraget är slutfört, att den fakta som granskats är tillräcklig för att göra ett uttalande. Att hantera utmanande situationer kräver social kompetens – det kan handla om att pedagogiskt förklara regelverk eller vägval och göra det på ett förtroendeingivande sätt. En revisor har lång utbildning, har avlagt revisorsexamen och har en kompetens som är betydelsefull för samhället.

Möjliggör ett fungerande näringsliv

Revisorn är en del av ryggraden i samhället. Den granskade och godkända finansiella rapporteringen är grunden för en fungerande kapitalmarknad och att det finns förtroende för affärsrelationer mellan företag och organisationer. Undersökningar som FAR regelbundet låter göra, visar att förtroendet för yrkesrollen revisor är mycket stort. Erfarenheter visar också att det under revisionen i många fall upptäcks små och stora fel som kan rättas till så att bokslutet blir korrekt i slutändan. Det kan betyda till exempel rätt skatt, rätt pensionsinbetalningar eller

rätt beslutsunderlag för investeringar. Revisorns arbete hjälper företag att prioritera och identifiera var affärsmöjligheterna finns. Revisorns krav på oberoende gör att denne inte kan agera rådgivare mot en revisionskund, däremot kan revisorns arbete visa på olika valmöjligheter och konsekvenserna av dem vilket blir ett viktigt beslutsunderlag. Revisorn möjliggör också småföretagande för fler, genom att hjälpa företagare navigera i lagar och regler.

En viktig samhällsnytta är att revisions- och rådgivningsföretagen utbildar ekonomer som ofta fortsätter i andra yrkesroller och därigenom bidrar till näringslivets utveckling. Revisorer lär medarbetare att ta ansvar och driva projekt.

Omvärlden

Det sker stora förändringar i samhället och i branschen som påverkar rollen som revisor. Däribland pågår ett intensivt arbete både nationellt, på EU-nivå och globalt kring regleringar och standarder som påverkar revisions- och rådgivningsbranschen. Regelverken påverkar alla yrkesroller och skapar ofta mer arbete initialt, samtidigt som det långsiktigt kan göra det enklare och mer rationellt.

Digitalisering, automatisering och artificiell intelligens kan komma att skapa mer specialiserade yrkesroller, påverka kompetensutveckling, rådgivning och ledarskap samtidigt som säkerhet och dataintryck är växande områden.

Arbetsvillkor och arbetsmarknad för revisorer påverkas likt många andra branscher av ökat fokus

Foto: Christian Gustavsson

”Integritet är otroligt viktigt”

”Oberoende är centralt”

”Det är ett utvecklande jobb i ständigt lärande”

”Vi ser det som inte syns”

Citat hämtat ur FAR:s workshop, läs mer på sid 15.

”Revisorn är en del av ryggraden i samhället”

på jämställdhet och mångfald, distansarbete och arbetsbelastning.

Utmanande arbete i ständig förändring

Det sker stora förändringar inom många områden som påverkar revision och rapportering. Det har de senaste åren varit stort fokus på hållbarhetsrapportering där regelverken kring både redovisning, rapportering och revision är under utveckling. Arbete pågår både på EU-nivå och globalt för att utforma standarder och regelverk.

Att vara revisor är ett arbete i ständig förändring samtidigt som det krävs kunskap och erfarenhet för att vara en skicklig yrkesperson. En viktig del i kompetensuppbyggnaden sker via att lära sig ”hantverket” genom att jobba med erfarna kolleger. Det kan emellertid innebära att upplärningstiden kan upplevas som lång, något som den yngre generationen kan vara frustrerad över. Samtidigt, när kunskaps- och erfarenhetsplattformen är lagd, har revisorn en solid grund att utvecklas från, vilket gagnar individen, företagen, dess ägare och hela samhället.

Arbetstempot är ofta högt med en tyngdpunkt på första och andra kvartalet, då merparten av bokslut och årsredovisningar ska göras klara. Det finns alltså – som i många andra yrkesroller – en säsongsvariation med arbetstoppar, men dessa kan balanseras med lägre belastning andra delar av kalenderåret.

Stora förändringar i krav och regler på yrkesrollen

kan vara såväl stimulerande som utmanande. Branschen är aktiv och delaktig i att revisorsrollen även fortsättningsvis blir det viktiga stöd som den är i dag för företagsledning och ägare samtidigt som samhällets behov också kan hanteras. Allt fler regelverk och krav på rapportering riskerar att driva kostnader för företagen, där revision och bestyrkanden är en del.

Revisorn håller företaget i handen

Ökat fokus på hållbarhetsfrågor och högre krav på rapportering skapar krav på branschen att agera. Revisorn kan här vara den bästa för företaget att ”hålla i handen” för att utveckla sin hållbarhetsinformation. Revisorn måste säkerställa sitt oberoende om uppdraget innebär revision. Men även i revisionsuppdrag kan revisorn bidra med att klargöra vägval och konsekvenser av prioriteringar. Därmed bidrar revisorn till att företag blir mer hållbara.

Digitaliseringen har slagit igenom och kommer att få ännu större betydelse i framtiden. Många av dagens unga ekonomer har redan goda kunskaper inom digitala verktyg och med mer datastöd kan kontroller ske maskinellt, snabbare, av större mängd och med större säkerhet. Digitaliseringen bedöms kunna jämna ut arbetsbelastningen över tid och underlätta för revisorn att agera snabbare så fort felaktigheter upptäcks.

Det råder hög förändringstakt på regelsidan och den påverkar branschen. Snabbast går utvecklingen inom hållbarhet. Förändrade regler ökar efterfrågan på rådgivning. /

”Jag känner att det jag gör är viktigt”

Rollen som revisor är unik med många intressenter som förlitar sig på resultatet av ens arbete. Omvärlden efterfrågar mer revision, menar Johan Rippe.

– Om inte revision hade funnits, hade vi haft en annan sorts rapporter. Nu har vi en välfungerande kapitalmarknad för investerare som kan förlita sig på de rapporter som släpps. Som revisor ger du även råd till bolagen, hur de kan bli mer effektiva och utveckla sin interna kontroll.

Det säger Johan Rippe, auktoriserad revisor på PwC. Hela 27 år har det blivit med ett arbete som bjudit på förändring och utveckling.

– Jag känner att det jag gör är viktigt. Bolagen

måste ha en revisor, aktieägare vill ha en revisor och ledningen i företagen är intresserade av att rapportering från dotterbolagen är korrekt.

Det är lika viktigt för mindre bolag, där ägare och ledning ofta är samma person. Här finns en stor nyttoaspekt.

Som revisor behöver du vara informerad, framåt-lutad och fundera på risker och möjligheter. Och inte minst, jobba för att yrket fortsatt ska vara relevant.

– Vi måste varje dag jobba för revisionens roll i näringsliv och samhälle. Revisionen kommer alltid att behövas – och behöva utvecklas för att svara mot förväntningarna. /

Foto: PwC

Johan Rippe

/ Auktoriserad revisor, sedan 2000.
Ordförande FAR:s Strategigrupp Revision.

/ Partner och styrelseledamot PwC Sverige.

Om att vara revisor

I DECEMBER 2021 höll FAR workshop med en grupp utvalda revisorer bland FAR:s medlemmar. Under tre timmar diskuterades drivkrafter, kännetecken, vilken samhällsnytta en revisor gör, utmaningar och möjligheter. Materialet har därefter varit på remiss i en bredare krets av revisorer. Det här är en sammanfattning av vad som diskuterades.

Sammanfattning av FAR:s workshop

Drivkrafter – varför revisor?

- / Du får vara med och göra skillnad. En förtroendetjänst.
- / Att få vara pedagog – motivera och utbilda kunderna.
- / Lärandet – brant utvecklingskurva – rådgivning på hög nivå snabbt.
- / En bransch i ständig förändring. Nya utmaningar varje vecka. Bra plattform för många olika yrken.
- / Möten med intressanta människor och företagare.
- / Flexibilitet och variation.
- / Allmänbildande och analytiskt.
- / Inspirerande förebilder (mentorer, lärare).
- / Tidigt ansvar.
- / Du får jobba för en bättre värld!
- / Ständig utveckling och ständigt lärande.

Kännetecken – vad kännetecknar yrkesrollen?

- / Integritet – otroligt viktigt i rollen.
- / Beslutsamhet – att sätta ner foten och se sig "färdig" – trots att det finns mer att utreda och kontrollera.
- / Tuff på rätt ställen – måste finnas en balans mellan professionellt omdöme och professionell skepticism.
- / Generalist.
- / Social och rådgivande – utvecklas över tid.

Samhällsnytta – vilken nytta gör en revisor?

- / Utbildar ekonomer som ofta fortsätter i alla möjliga framgångsrika karriärer och yrkesroller. Revisorer lär medarbetare att ta ansvar och driva projekt.
- / Möjliggör en fungerande kapitalmarknad.
- / Bygger förtroende för företagens finansiella rapportering.
- / Möjliggör småföretagande för fler.
- / Hjälper företagen göra rätt.
- / Hjälper företag att prioritera och identifiera vad de tjänar pengar på.
- / Granskning och råd – revisorn är en auktoritet som kunden lyssnar på.

Utmaningar:

- / Ökat fokus på hållbarhetsrapportering men oklara (ofärdiga) regelverk att följa.
- / Generationsskifte/värderingsförskjutningar – unga på arbetsmarknaden är ute efter andra saker i dag. Branschen behöver utvecklas.
- / Hälsan för medarbetare måste bli bättre. Bättre arbetsmiljö och gladare medarbetare spiller över på kunderna. Detta har branschen stor möjlighet att påverka. Work-life-balance är svårt när det råder brist på revisorer.
- / När yrkesrollen förändras behöver revisorer bli bättre på att kommunicera och paketera att vi är bäst på rapportering och granskning.

- / Oberoendefrågor – skiljer sig mycket om det är ett publikt företag. Tas rådgivning bort krossas yrkesrollen och yrket minimeras till kontrollanter. Tänk om tandläkaren aldrig gav tips!
- / Hur ta betalt för hållbarhetsrådgivning – med större team? Med höjda priser blir det svårare för många mindre företag att anlita revisorer – ofta de som behöver mest råd.

Möjligheter:

- / Ökat fokus på hållbarhetsfrågor – krav på rapportering skapar krav på action. Därmed bidrar revisorn till mer hållbara företag – här kan revisorn vara den bäste att "hålla i handen". Hållbarhetsfokus är också av stor betydelse för yrkets attraktivitet.
- / Kompetensutveckling genom digitalisering – många av dagens unga ekonomer har redan goda kunskaper inom digitala verktyg.
- / Mer dataaccess är en stor möjlighet för branschen – kan jämna ut arbetsbelastningen och vi har möjlighet att agera snabbare så fort felaktigheter upptäcks.
- / Det sker mycket förändringar i regelverken vilket kommer påverka branschen. Viktigt med påverkansarbete och förhållningssätt till lagstiftning. Snabbast går utvecklingen inom hållbarhet. Fler regleringar ökar behovet av rådgivning.
- / Finns det tillräckligt många revisorer i branschen? Hur många krävs i framtiden? I dag finns många kvalificerade revisorer, men om fem–tio år kommer det finnas färre som kan ta över.

”Några långtråkiga dagar existerar inte som redovisningskonsult, det finns alltid nya frågor att ta tag i. Det är ett omväxlande arbete med frihet under ansvar”, säger Lovisa Ericsson, Auktoriserad Redovisningskonsult FAR. >>

Yrkesroll: redovisnings- konsult

Redovisningskonsult – företagarens högra hand

REDOVISNINGSKONSULTEN ÄR I många fall företagets och företagarens högra hand när det gäller allt som har med ekonomi att göra. Med ekonomi kommer affärsmodell, affärsutveckling och samhällsansvar. För det mindre företaget blir redovisningskonsulten ofta som en intern konsult och eftersom kundrelationerna ofta är långvariga blir konsulten väl insatt i verksamheten och därmed en generalist som kan komma med råd om framtida utveckling. "Vår vision är att göra fler företag framgångsrika, då skapar vi arbetstillfällen och nytta för både kund och för samhället i stort", säger en av deltagarna i FAR:s workshop om yrkesrollen redovisningskonsult.

Redovisningskonsulten brinner för sina kunder och drivs av att se företagen utvecklas och vara en del av att skapa framgångsrika företag. Arbetsbelastningen är ofta hög i perioder, men det uppvägs av det viktiga stöd som arbetet är för kunden, redovisningskonsulten är ofta företagarens "trusted advisor".

Företagets förtroelige rådgivare

Redovisningskonsulten är i många fall företagarens högra hand när det gäller frågor inom ekonomi och att tolka och analysera ekonomisk information för att

omvandla denna till beslutsunderlag. Det innebär att redovisningskonsulter hjälper till med hela eller delar av företagets ekonomifunktion. Dessutom är redovisningskonsulten en strategisk rådgivare och ett bollplank till företaget och företagaren. Exempel på områden där konsulten kan vara en proaktiv rådgivare är att sätta upp system och rutiner, beräkna utdelning, göra budget och prognoser på resultat och likviditet, göra kassaflödesanalyser och hjälpa till med hållbarhetsfrågor.

Kundens utveckling som drivkraft

En redovisningskonsult har ofta ett varierat arbete. "Det är ett väldigt roligt jobb. Du får möta olika verksamheter och jobbar nära företaget, ofta med stort ansvar och med utvecklande frågor", säger en av deltagarna i FAR:s workshop om yrkesrollen.

En redovisningskonsult gillar högt tempo och är i ständig förändring. "Det är ett ständigt lärande och det är utvecklande – men också viktigt att vi håller koll på regelverken för att hjälpa våra kunder", säger en deltagare.

En redovisningskonsult har en större frihet att agera rådgivare än en revisor, som i sina revisionsuppdrag

Krav Auktoriserad Redovisningskonsult FAR

- / 180 högskolepoäng, arbeta på byrå och ha tre års praktik som extern redovisningskonsult eller
- / Eftergymnasial utbildning med relevant inriktning motsvarande 120 högskolepoäng eller 400 yrkeshögskolepoäng, arbeta på byrå och ha tre års praktik som extern redovisningskonsult eller
- / Sju års erfarenhet från redovisningsområdet, arbeta på byrå och ha praktiserat som extern konsult
- / Genomfört en redovisningskonsultsexamen
- / Vidareutbildar sig löpande
- / Följer Reko – svensk standard för redovisnings- och lönetjänster
- / Kvalitetskontrolleras löpande av FAR

"Vår kompetens bygger förtroende"

"Med långa kundrelationer blir vi ofta generalister och får hjälpa kunden i olika utmaningar"

"Våra råd skapar trygghet för kunden"

"Kunderna är vår drivkraft"

Citat hämtat ur FAR:s workshop, läs mer på sid 21.

måste agera som självständig och opartisk granskare. Det gör att rollen kan variera för olika kunder och i komplexitet. Det entydiga svaret från deltagarna i FAR:s workshop är att varje konsult verkligen brinner för att utvecklas med och hjälpa sina kunder.

Spindeln i nätet för företagaren

En redovisningskonsult är en av företagarens viktigaste rådgivare, i första hand för sin specialistkompetens inom ekonomi och rapportering. Samtidigt vittnar många redovisningskonsulter om långa kundrelationer, ömsesidigt förtroende och engagemang som gör att redovisningskonsulten också blir en kombination av generalist och specialist och som kan agera rådgivare inför olika typer av utmaningar som företagaren ställs inför. På så vis blir redovisningskonsulten ofta spindeln i nätet att hålla ihop system, regler, rapportering och redovisning – att upprätta rapporter som en revisor granskar. Ett välskött företag har ofta en skicklig redovisningskonsult som gör ett bra förberedande arbete för en effektiv revision.

Säkrar företagande och skattebasen

Redovisningskonsulten hjälper företaget att fokusera

på sin kärnverksamhet, frigör tid för affärsutveckling och möjliggör en effektiv ekonomisk resurshandling. På så sätt hjälper redovisningskonsulten företaget att växa, det kan anställa fler, betala ut fler löner vilket ger samhället ökade skatteintäkter och möjlighet till en högre välfärd. Det borgar för en säkrare skattebas där företagen betalar rätt skatt i rätt tid och att lagar och regler följs.

Yrket som redovisningskonsult är också en viktig del i att det byggs upp kompetens inom ekonomi i det svenska samhället. Många börjar sin yrkesbana på en redovisningsbyrå och utvecklas sedan till kunniga ekonomer som fortsätter i andra företag.

Omvärlden

Det sker stora förändringar i samhället och i branschen som påverkar rollen som redovisningskonsult. Det pågår ett intensivt arbete såväl nationellt som på EU-nivå och globalt kring regleringar och standarder som påverkar revisions- och rådgivningsbranschen. Inte minst kring hur hållbarhet ska redovisas och granskas. Regelverken påverkar alla yrkesroller och skapar ofta mer arbete initialt, samtidigt som det långsiktigt kan göra arbetet enklare

”Våra analyser blir bara viktigare”

Roligast som redovisningskonsult är att kunna vara kreativ ihop med kunden. Stort fokus ligger även på att jobbet ska vara hållbart i längden, menar Per Willstedt.

För den som gillar siffror och ekonomi finns inget bättre yrke än redovisningskonsult. I rollen ingår varierade arbetsuppgifter, utveckling och att lära sig samarbeta med kunder i olika branscher, understryker Per Willstedt.

Själv är han gymnasieekonom och fick upplärning på plats. Han befinner sig i Falkenberg och ansvarar bland annat för Aspias service

management, kundsupport och back office.

– Att försöka hitta lösningar och bolla idéer för att driva kundernas verksamhet framåt – och göra det bättre – är det mest stimulerande i rollen som redovisningskonsult, säger han.

Teamarbete är A och O och det gäller att hitta balansen mellan ambitionen att vilja supporta kunderna med affärsutveckling och att jobbet ska vara hållbart i längden.

Förmågan att bygga förtroende och relationer är en annan aspekt av yrket Per Willstedt lyfter fram.

– När systemen blir allt smartare, då kommer rådgivningen och våra analyser bara bli viktigare. Och för att vara en värdefull samarbetspartner till kunden är förtroendefulla relationer allt. /

Foto: Privat

Per Willstedt

/ Auktoriserad
Redovisningskonsult
FAR, sedan 2015.

/ Head of Service
Management
Accounting och partner
på Aspia Sverige.

**”Hållbarhets-
området är
ett sådant
som växer i
betydelse.”**

och mer rationellt men också innehållsrikt och värdeskapande.

Digitalisering, automatisering och artificiell intelligens kan komma att skapa mer specialiserade yrkesroller, påverka kompetensutveckling, rådgivning och ledarskap samtidigt som säkerhet och dataintrång är växande områden.

Arbetsvillkoren och arbetsmarknaden för redovisningskonsulter påverkas i likhet med många andra branscher av ökat fokus på jämställdhet och mångfald, distansarbete och arbetsbelastning. Redovisningskonsulter har ofta arbetstoppar i samband med ”deadline” för månadsbokslut, deklarationer och årsredovisningar. Arbetet är ofta intensivt och arbetsbelastningen kan vara hög, något som ofta uppvägs av att rollen gör skillnad för kunden och för samhället.

En affärsmodell under utveckling

Redovisningskonsultens roll har påverkats och kommer att påverkas av en allt högre grad av digitalisering. Detta har öppnat upp för andra aktörer vilket innebär en ökad konkurrens om kunderna. En del av hantverket har helt digitaliserats, vilket visserligen har ökat kostnader för olika system, men frigjort tid för redovisningskonsulten att ägna sig åt andra frågor, ofta av rådgivande karaktär. Detta kan emellertid kräva andra egenskaper av konsulten som därmed kan behöva kompetensutveckling.

Den höga arbetsbelastningen kanske inte alltid uppvägs av att fördelarna med att vara en viktig rådgivare för kunden – detta kan göra det svårt att behålla kompetens och kan kräva ökade lönekostnader. I förlängningen kan det leda till ökade

”Yrket handlar i dag mycket om att bygga system och strukturer som effektiviserar de ekonomiska flödena.”

kostnader för kunderna. En utmaning är att öka effektiviseringen och utveckla affärsmodellen utan ökade kostnader och med bibehållen dynamik samt att fortsatt ha en lärande miljö.

Mer rådgivning i den digitaliserade världen

Det kommer allt fler regler som omfattar mer än den rent finansiella rapporteringen, och hållbarhetsområdet är ett sådant som växer i betydelse. Här kan redovisningskonsulten bli en viktig rådgivare för företagaren i att identifiera och prioritera vad inom hållbarhetsområdet som är det viktigaste för just detta företag. Ett område som hållbarhet är en stor affärsmöjlighet för redovisningskonsulten.

Digitaliseringen innebär att en del arbetsmoment försvunnit eller kommer att försvinna, då enkla uppgifter rationaliseras bort. Yrket handlar i dag mycket om att bygga system och strukturer som effektiviserar de ekonomiska flödena.

Distansarbete har kommit för att stanna – och för redovisningskonsulten innebär det stora möjligheter att bredda sin kundbas utanför den geografiska hemregionen. Samtidigt behövs fysiska möten för att bygga relationer. /

Foto: EY

”Långtråkiga dagar existerar inte”

Ett omväxlade jobb med frihet under ansvar, goda karriärchanser och alla möjligheter att specialisera sig. Det är fördelarna med att vara redovisningskonsult, säger Lovisa Ericsson.

Sannolikheten att hitta sin egen nisch inom redovisning är stor. Som att jobba med fastigheter, specialisera sig inom koncernredovisning eller sysselsätta sig med annan rådgivning av de växande kvalificerade tjänsterna, i och med att många andra uppgifter standardiseras.

Det menar redovisningskonsulten Lovisa Ericsson, som har avancerat till gruppchef på EY-kontoret i Karlstad.

– Några långtråkiga dagar existerar inte som redovisningskonsult, det finns alltid nya frågor att ta tag i. Det är ett omväxlande arbete med frihet under ansvar.

Möjligheten att göra karriär är stor. En del vill springa fort, en del lite långsammare, fortsätter Lovisa Ericsson. Det gäller att hitta stöd på vägen – och sådana chanser finns det gott om i branschen.

Men bland det roligaste är att jobba nära företagarna.

– Bokföringen ska fortfarande göras och är grundläggande att förstå. Men det är lika viktigt med rådgivning eftersom bolagen har många frågor de behöver hjälp med – och det lär vi oss mycket av. /

Lovisa Ericsson

/ Auktoriserad Redovisningskonsult FAR, sedan 2019.

/ Gruppchef för FRS-avdelningen (Financial Reporting Service), på EY:s kontor i Karlstad.

Om att vara redovisningskonsult

I DECEMBER 2021 höll FAR workshop med en grupp utvalda redovisnings- och lönekonsulter bland FAR:s medlemmar. Under tre timmar diskuterades drivkrafter, kännetecknen, vilken samhällsnytta en konsult gör, utmaningar och möjligheter. Materialet har därefter varit på remiss i en bredare krets av redovisnings- och lönekonsulter. Det här är en sammanfattning av vad som diskuterades.

Sammanfattning av FAR:s workshop

Drivkrafter – varför redovisningskonsult?

- / Närheten till företag – ofta med långa kundrelationer.
- / Kunderna är drivkraften.
- / Mixen av siffror och människor.
- / Komplexiteten och variationen.
- / Utmanande – rådgivning med risk.
- / Generalister men också specialister.
- / Högt tempo och snabba förändringar och ständigt lärande.
- / Att få vara med i en bransch i förändring.
- / Logistik- och processtyr.
- / Frihet under ansvar.

Kännetecknen – vad kännetecknar en redovisningskonsult?

- / Kompetens – är viktigt för förtroendet.
- / Generalist – med långa kundrelationer blir konsulten både specialist och generalist och ställs inför de olika utmaningar som företaget möter.
- / Spindeln i nätet – vara den som guidar kunden i denne problemställning.
- / Engagemang för kunden och dennes förtroende – viktiga egenskaper i yrkesrollen.

Samhällsnytta – vilken nytta gör en redovisningskonsult?

- / Hjälpa kunden att växa → Kan anställa fler → Mer välfärd. "Vi hjälper entreprenörer att lyckas i sina affärer!"
- / Säkrar skattebasen – för de flesta svenska företag är det självklart att göra rätt och betala rätt skatt.
- / Utbildar kunniga ekonomer. Som ibland tar steget ut till andra företag och näringslivet.
- / Bidrar till ett bra företagsklimat i Sverige genom transparens och förståelse för regelverk.
- / Gör fler företag framgångsrika.
- / Ser till att lagar, regler och deadlines följs.

Utmaningar:

- / Utveckla affärsmodellen för att behålla kompetens – ofta en lönefråga och arbetsmiljöfråga. Bibehålla dynamiken och den lärande miljön.
- / Branschglidning – nya aktörer kommer in som en följd av digitaliseringen.
- / Digitalisering – kan bli fler delar av branschen som automatiseras.

- / Systemkostnader – ökar vilket kan påverka lönsamhet hos redovisningskonsulten. Utveckla dialog mellan branschen och systemleverantörer.
- / Generationsskifte – ett utvecklat ledarskap.

Möjligheter:

- / Hållbarhet – viktig samhällsfråga som också kan leda till nya affärer.
- / Yrket kommer inte automatiseras bort – men vissa enkla yrkesuppgifter kommer försvinna. Kan ersättas av mer rådgivning vilket kan kräva kompetensutveckling.
- / Distansarbete kan vara viktigt för att attrahera till yrket. Kompetensförsörjning från hela landet. Samtidigt behövs fysiska möten för att utveckla relationer.
- / FAR verkar för regelförenklingar. Dock ökar efterfrågan på redovisningskonsulter vid förändringar i regelverken.
- / När företag fokuserar sin verksamhet kan ekonomifunktioner outsourcas, vilket skapar affärsmöjligheter.

”Att göra karriär är lätt. Det saknas lönekonsulter i branschen, så det är bara att våga ta stor plats, gå utbildningar och växa in i rollen. Det är så roligt, det finns inga begränsningar för när uppdraget startar och slutar”, säger Maria Bragén, Auktoriserad Lönekonsult FAR. >>

Yrkesroll: lönekonsult

Lönekonsult – en viktig specialist

LÖNEKONSULTEN ÄR EN betydelsefull resurs för såväl små som stora företag. Med djup specialistkunskap inom lönehanteringsområdet kan konsulten avlasta företaget och säkerställa att allt som har med lön och närliggande frågor hanteras rätt. På så sätt bidrar lönekonsulten till att skapa förutsättningar för företaget/kunden att koncentrera sig på sin kärnverksamhet och lyckas i sina affärer.

Lönehantering – rätt information i rätt tid

Lönekonsulten hanterar en av de viktigaste frågorna för ett företag och dess anställda; lönehanteringen. Rätt lön i rätt tid till medarbetarna är en grundförutsättning för en fungerande verksamhet. En lönekonsult är specialist på just lönehantering, såsom löneberäkning, arbetsgivardeklarationer och rapportering, men jobbar också bredare med löpande lönefrågor och strategisk rådgivning till sina kunder. Exempel på områden där lönekonsulten kan vara en proaktiv rådgivare är att sätta upp system och rutiner, löneväxlingar, förmånsberäkningar, olika nyckeltal och andra personalrelaterade frågor.

Specialistkunskap som gör skillnad

Lönekonsulten brinner för siffror och att hjälpa kunden göra rätt. Att bidra och göra skillnad är en viktig drivkraft som många vittnar om. "Du jobbar nära kunden och företaget, ofta med stort ansvar och med utvecklande frågor", säger en av deltagarna i FAR:s workshop om yrkesrollerna.

En lönekonsult gillar högt tempo, exakthet och att vara delaktig i utvecklingen som ofta går snabbt. Digitaliseringen är och har varit påtaglig och har rationaliserat en del arbetsuppgifter, och lönekonsulten bidrar ofta med system, logistik och process. "Men inget system kan lösa allt – det behövs alltid en mänsklig tanke och handpåläggning för att det ska bli rätt och bra", säger en av deltagarna.

Kompetens, engagemang och förtroende

En lönekonsult håller ihop viktiga områden för ett företags verksamhet – lönehanteringen och med närliggande frågor gällande anställda. Det kräver en specialkompetens som ett mindre företag ofta inte har möjlighet att anställa. Även större företag

Krav Auktoriserad Lönekonsult FAR

- / 180 högskolepoäng och tre års praktik som konsult inom lönehanteringsområdet eller
- / Eftergymnasial utbildning med relevant inriktning motsvarande 60 högskolepoäng eller 200 yrkeshögskolepoäng och tre års praktik som konsult inom lönehanteringsområdet eller
- / Sex års erfarenhet från löneområdet, ha arbetat på byrå och praktiserat som extern konsult
- / Genomfört en lönekonsultexamen
- / Vidareutbildar sig löpande
- / Följer Reko – svensk standard för redovisnings- och lönetjänster
- / Kvalitetkontrolleras löpande av FAR

"Vi brinner för att hjälpa våra kunder"

"Vi är specialister och vår kompetens skapar trygghet för kunden"

"Vi är spindeln i nätet och guidar vidare i olika problemställningar"

Citat hämtat ur FAR:s workshop, läs mer på sid 27.

”Ett ömsesidigt förtroende och engagemang byggs upp över tid och som gör att lönekonsulten också kan agera rådgivare i HR-relaterade frågor som företagaren ställs inför.”

använder lönekonsulter. Många lönekonsulter vittnar om långa kundrelationer som gör att ett ömsesidigt förtroende och engagemang byggs upp över tid och som gör att lönekonsulten också kan agera rådgivare i HR-relaterade frågor som företagaren ställs inför.

Säkrar företagande och skattebasen

Lönekonsulten hjälper företaget att fokusera på sin kärnverksamhet, vilket frigör tid för affärsutveckling och möjliggör en effektiv ekonomisk resurshantering. På så sätt hjälper lönekonsulten företaget att växa, det kan anställa fler vilket ger samhället ökade skatteintäkter och möjlighet till en ökad välfärd. Det blir en säkrare skattebas och företagen betalar rätt skatt i rätt tid och lagar och regler följs.

Omvärlden

Det sker stora förändringar i samhället och i branschen som påverkar rollen som lönekonsult. Det pågår ett intensivt arbete såväl nationellt som på EU-nivå och globalt kring regleringar och standarder som påverkar revisions- och rådgivningsbranschen. Inte minst kring hur hållbarhet ska redovisas och granskas. Regelverken påverkar alla yrkesroller och skapar ofta mer arbete initialt, samtidigt som det långsiktigt kan göra arbetet enklare och mer rationellt men också innehållsrikt och värdeskapande.

Digitalisering, automatisering och artificiell intelligens kan komma att skapa mer specialiserade yrkesroller, påverka kompetensutveckling, rådgivning och ledarskap samtidigt som säkerhet och dataintrång är växande områden.

Arbetsvillkoren och arbetsmarknaden för lönekonsulter påverkas i likhet med många andra branscher av ökat fokus på jämställdhet och mångfald, distansarbete och arbetsbelastning.

En affärsmodell under utveckling

Lönekonsultens roll har påverkats och kommer att påverkas av en allt högre grad av digitalisering. Detta har öppnat upp för andra aktörer, vilket innebär en ökad konkurrens om kunderna. En del av hantverket har helt digitaliserats, vilket visserligen har ökat kostnader för olika system, men frigjort tid för lönekonsulten att ägna sig åt andra frågor, ofta av rådgivande karaktär. Detta kan emellertid kräva andra egenskaper

Foto: Privat

” Lönekonsulten har fått högre status”

Som lönekonsult lär du dig lönehantering samtidigt som du får koll på personalfrågor. Positivt är också att yrket har fått högre status, säger Linda Andegren. Auktorisationen har haft betydelse här.

– När jag började jobba med lön hade vi ingen avdelning. Jag var en ”lönetant” som satt för mig själv. Nu är det mycket mer samarbete mellan lön, redovisning och revision. I dag finns även anpassade utbildningar för lönekonsulter. Det har verkligen gått framåt, berättar Linda Andegren.

Hon har tidigare i yrkeslivet arbetat med både redovisning och lön, men koncentrerar sig sedan två år tillbaka enbart på det senare. I dag ansvarar hon dessutom för lönegruppen på Guide Revision i Jonsered.

– Yrket är otroligt roligt. Det kommer nya utmaningar varje månad och vi blir väl insatta i personalfrågor.

Kontakten med kunderna är tät och yrket bjuder på kluriga frågeställningar, som under pandemin när korttidspermitteringar och andra helt nya omständigheter tvingade lönekonsulterna att tänka om och tänka nytt.

– Viktigt är att våga ta för sig. Vi tillför stort värde och har fått högre status. /

Linda Andegren

/ Auktoriserad Lönekonsult FAR, sedan 2016.

/ Ansvarig för lönegruppen på Guide Revision i Jonsered.

”Hållbarhetsfrågor kopplade till sociala faktorer har ofta direkt bäring på lönekonsultens arbete.”

av konsulten som därmed kan behöva kompetensutveckling.

Den höga arbetsbelastningen kanske inte alltid uppvägs av att fördelarna med att vara en viktig specialist för kunden – detta kan göra det svårt att behålla kompetens och kan kräva ökade lönekostnader. I förlängningen kan det leda till ökade kostnader för kunderna. En utmaning är att öka effektiviseringen och att utveckla affärsmodellen utan ökade kostnader och med bibehållen dynamik samt att fortsatt ha en lärande miljö.

Yrket kan inte automatiseras bort

Det kommer allt fler regler som omfattar mer än den rent finansiella rapporteringen, och hållbarhetsområdet är ett sådant som växer i betydelse.

Hållbarhetsfrågor kopplade till sociala faktorer har ofta direkt bäring på lönekonsultens arbete. Här kan lönekonsulten bli en viktig rådgivare för företagen i att identifiera och prioritera vad inom hållbarhetsområdet som är viktigast för just detta företag. Digitaliseringen innebär att en del arbetsmoment förvunnit eller kommer att försvinna – men det handlar mycket om att enkla uppgifter bortrationaliseras. Yrket handlar i dag mycket om att förstå, identifiera, prioritera och bygga system och strukturer som effektiviserar de ekonomiska flödena.

Distansarbete har kommit för att stanna – och för lönekonsulten innebär det stora möjligheter att bredda sin kundbas utanför den geografiska hemregionen. Samtidigt behövs ofta fysiska möten för att utveckla relationer. /

”Som lönekonsult blir jag snabbt en i gänget”

Det bästa med att vara lönekonsult? Att kunna agera bollplank till entreprenörerna, den personliga kontakten med de anställda samt chansen att växa in i rollen och göra karriär, svarar Maria Bragén.

– Det är superkul att kunna få den här breda kontakten med företagarna och personalen, inte bara med ekonomiavdelningen och styrelsen. Som lönekonsult blir jag snabbt en i gänget.

Att ses som kollega är något egenföretagaren Maria Bragén håller högt, lika högt som chansen att jobba tajt med företagaren. I rollen som lönekonsult kan hon ta hand om flera av kundens behov och förutom att upprätta

lönebesked kan det handla om rådgivning och stora delar av HR-biten, berättar hon.

Anledningen till att hon bestämde sig för att starta eget 2020 var just för att komma ännu närmare kunderna – och med en dubbelauktorisering inom lön och redovisning är Maria Bragén särskilt eftertraktad.

– Att göra karriär är lätt. Det saknas lönekonsulter i branschen, så det är bara att våga ta stor plats, gå utbildningar och växa in i rollen. Det är så roligt, det finns inga begränsningar för när uppdraget startar och slutar. Det är helt upp till en själv hur mycket man vill engagera sig. /

Maria Bragén

/ Auktoriserad Lönekonsult FAR, sedan 2017.

/ Grundare M Redovisning & Lön i Motala.

Om att vara lönekonsult

I DECEMBER 2021 höll FAR workshop med en grupp utvalda redovisnings- och lönekonsulter bland FAR:s medlemmar. Under tre timmar diskuterades drivkrafter, kännetecknen, vilken samhällsnytta en konsult gör, utmaningar och möjligheter. Materialet har därefter varit på remiss i en bredare krets av redovisnings- och lönekonsulter. Det här är en sammanfattning av vad som diskuterades.

Sammanfattning av FAR:s workshop

Drivkrafter – varför lönekonsult?

- / Närheten till företag – ofta med långa kundrelationer.
- / Kunderna är drivkraften!
- / Mixen av siffror och människor.
- / Komplexiteten och variationen.
- / Utmanande – rådgivning med hög risk.
- / Specialistkompetens.
- / Högt tempo och snabba förändringar och ständigt lärande.
- / Att få vara med i en bransch i förändring.
- / Logistik- och processtyrkt.
- / Frihet under ansvar.

Kännetecknen – vad kännetecknar en lönekonsult?

- / Kompetens – är viktigt för förtroendet.
- / Specialist – lönekonsulten arbetar med fokus på företagets viktigaste resurser, de anställda.
- / Spindeln i nätet – vara den som guidar kunden i dennes problemställning.
- / Engagemang för kunden och dennes förtroende – viktiga egenskaper i yrkesrollen.

Samhällsnytta – vilken nytta gör en lönekonsult?

- / Hjälpa kunden att växa → Kan anställa fler → Mer välfärd. "Vi hjälper entreprenörer att lyckas i sina affärer!"
- / Säkrar skattebasen – för de flesta svenska företag är det självklart att göra rätt och betala rätt skatt.
- / Utbildar kunniga lönespecialister som ibland tar steget ut till andra företag och näringslivet.
- / Bidrar till ett bra företagsklimat i Sverige genom transparens och förståelse för regelverk.
- / Gör fler företag framgångsrika.
- / Ser till att lagar, regler och deadlines följs.

Utmaningar:

- / Utveckla affärsmodellen för att behålla kompetens – ofta en lönefråga och arbetsmiljöfråga. Bibehålla dynamiken och den lärande miljön.
- / Branschglidning – nya aktörer kommer in som en följd av digitaliseringen.

- / Digitalisering – kan bli fler delar av branschen som automatiseras.
- / Systemkostnader – ökar vilket kan påverka lönsamhet hos lönekonsulten. Utveckla dialog mellan branschen och systemleverantörerna.
- / Generationsskifte – ett utvecklat ledarskap.

Möjligheter:

- / Hållbarhet – viktig samhällsfråga som också kan leda till nya affärer.
- / Yrket kommer inte automatiseras bort – men vissa enkla yrkesuppgifter kommer försvinna. Kan ersättas av mer rådgivning vilket kan kräva kompetensutveckling.
- / Distansarbete kan vara viktigt för att attrahera till yrket. Kompetensförsörjning från hela landet. Samtidigt behövs fysiska möten för att utveckla relationer.
- / FAR verkar för regelförenklingar. Dock ökar efterfrågan på lönekonsulter vid förändringar i regelverken.
- / När företag fokuserar sin verksamhet kan ekonomifunktioner outsourcas, vilket skapar affärsmöjligheter.

”Att vara skatterådgivare innebär att vardagen består av problemlösning. Det är som att lösa gåtor, när du börjar nysta i en fråga så vet du aldrig var du hamnar. Det finns inte heller någon utstakad karriärväg, skatteområdet är otroligt brett”, säger Per Johansson, Auktoriserad Skatterådgivare FAR. >>

Yrkesroll: skatterådgivare

Skatterådgivare – många yrken i ett

NÄR UNGA PERSONER diskuterar drömyrken är det sällan som skattefrågor finns med på kartan. "Skattejurist? Det låter ju tristare än revisor" säger en av deltagarna i FAR:s workshop och citerar ett krogstämning i ungdomen.

Skatt kan ha en stämpel på sig att vara trist, komplext och bestå av massor av regler. Men är det sant? Det stämmer att det är ett komplext område omgärdat av mycket regler – men just därför är det så otroligt viktigt för många. En skatterådgivare är ofta en central rådgivare till företaget och till ägarna och att ingå i denna inre krets gör att rådgivaren ofta är nära verksamheten och kundernas affär. En skatterådgivare blir engagerad i allt från företagsköp, avvecklingar, internationell expansion till pensionsfrågor och generationsskiftet. Uppgiften är ofta att förebygga problem eller lösa dem om de ändå uppstått, arbetet är värdeskapande och stimulerande, varierande, utmanande och kräver ständigt lärande.

Att alltid få lära sig något nytt nämner flera deltagare

i FAR:s workshop som en viktig drivkraft i jobbet. Det är en ständig utvecklingsresa och det handlar om att hela tiden kunna förklara för kunden vad som sker och hjälpa kunden i de viktiga vägvalen.

Det finns också en viktig samhällsdimension i yrket skatterådgivare. Ett hållbart samhälle kräver skatteintäkter som är stabila, tillräckliga och rätts-säkra för såväl företag som personer. I samtalen kring skatterådgivarens roll berättar deltagarna i FAR:s workshop att det skett en förändring i attityd till skatt de senaste decennierna. "Förr ville företagen och dess ägare ha hjälp av en klipsk rådgivare för att slippa betala skatt, i dag vill alla vara med och bidra men man vill betala rätt skatt i rätt tid, inte för mycket och till rätt ändamål", som resonemanget kan sammanfattas. Men viktigt för näringslivet är också att skattelagstiftningen, "spelreglerna", för uttagandet av skatt och för processen när man inte är överens, är rättssäkra. Där kan skatterådgivaren vara ett ovärderligt stöd för kunden. Deltagarna i workshopen trycker också på det starka etiska

- Krav Auktoriserad Skatterådgivare FAR**
- / 180 högskolepoäng
- / Relevant yrkeserfarenhet – arbete på en skatterådgivnings-, redovisnings- eller revisionsbyrå och fem år som skatterådgivare
- / Godkänd muntlig examination för skatterådgivare efter att ha genomgått FAR:s kurs Yrkesetik för skatterådgivare
- / Fortsatt efterlevnad av FAR:s regler om etik, vidareutbildning och kvalitet.

Gör snabbt konkret nytta"

Yrket som skatterådgivare bjuder på variation och en mängd specialiseringar att nischa in sig på. Men det bästa är problemlösningen och att hjälpa företagarna göra rätt, säger Per Johansson.

– Att vara skatterådgivare innebär att vardagen består av problemlösning. Det är som att lösa gåtor, när du börjar nysta in en fråga så vet du aldrig var du hamnar. Det finns inte heller någon utstakad karriärväg, skatteområdet är otroligt brett.

Det säger Per Johansson, med 24 års erfarenhet av yrket och arbetsgivare som Skatteverket, banker, samt stora revisions- och advokatbyråer, innan han kom till Deskjockeys 2019.

Han har alltid vurmat för småföretagarna – där han snabbt kan göra konkret nytta.

– Företagets ekonomi och småföretagarens privatekonomi går ofta i ett. Att träffa företagaren i olika skeden, hjälpa dem göra rätt och berätta hur de ska tänka framåt är väldigt belönande. Som skatterådgivare ser jag direkt effekterna av mitt jobb.

Viktigt i yrket är att vara nyfiken, påläst och ha hög integritet.

– Man ska inte ta snabba beslut på otydliga underlag. Företagarna behöver oss som bollplank. Så länge det finns personer som äger företagen kommer de att vilja ha en människa att prata med. /

Per Johansson

- / Auktoriserad Skatterådgivare FAR, sedan 2014.
- / Delägare på Maneki i Stockholm.

Foto: Privat

förhållningssättet i yrkesutövningen, det finns etikregler att följa men också en inre kompass, hög integritet och ett stort mått av ansvarstagande.

Skatterådgivarens roll har med tiden också blivit alltmer internationell i takt med att såväl företaget, som redovisning och revision blivit alltmer globalt. Entreprenörsföretag växer i dag snabbt även internationellt vilket kräver fokus på skattefrågor. Regelverken kring redovisning och revision har blivit mer standardiserade vilket möjliggör både för en ökad digitalisering och globalisering i det rådgivande arbetet kring skatter.

En betydande rådgivare

Skatterådgivaren är en expert vars kunskap är betydelsefull. Skattefrågor kommer in i nästan alla utmaningar och möjligheter som ett företag och dess ägare möter. Det som först och främst kommer i åtanke kring rollen som skatterådgivare är att denne hjälper företag – stora som små – och privatpersoner att redovisa och betala skatt på ett korrekt, långsiktigt och hållbart sätt. Det handlar om rådgivning i allt från inkomstskatt, arbetsgivaravgifter och moms till internationell beskattning. Med rätt kunskap inom skatt säkerställs att rätt typ av skatter och kommer in i samhället. Skatterådgivning är också centralt när det gäller olika företagstransaktioner och generationsskiften.

För att få använda titeln Auktoriserad Skatterådgivare FAR krävs förutom dokumenterad utbildning och relevant yrkeserfarenhet också godkänd muntlig examination för skatterådgivare efter att ha genomgått FAR:s kurs Yrkesetik för skatterådgivare samt fortsatt efterlevnad av FAR:s regler om etik, vidareutbildning och kvalitet.

Specialist som jobbar nära företagets nav

Skatterådgivaren är oftast en jurist som väljer att fördjupa sig i skattefrågor. Ofta med motivet att detta yrke ger stora möjligheter att komma nära företagen, företagaren och affärerna, samtidigt som det också ger möjligheter till dynamiskt arbete i en internationell kontext. Det är många yrken i ett, det är komplext och utmanande och ofta handlar det om att lösa och förebygga problem. Det innebär en intressant mix av nationalekonomi och privatekonomi och med arbete nära entreprenörer som behöver stöttning för att kunna expandera sin verksamhet och navigera inom skatteområdet.

Integritet och stort ansvarstagande

Skatterådgivaren har en bred och djup kompetens som gör denne till en särskilt viktig rådgivare till

Foto: KPMG

” Skatt är en levande form av juridik”

Tempot, omväxlingen och kollegorna är det bästa med jobbet. Och det gäller att vara på tårna. Att förlita sig på gammal kunskap går inte som skatterådgivare, säger Vladi Marica.

Som skatterådgivare har du oftast en bakgrund och utbildning inom antingen juridik eller ekonomi. För Vladi Marica gäller det sistnämnda.

Efter en MBA med inriktning human resources i USA kom han så småningom tillbaka till Sverige och slutligen på KPMG i Malmö 2015 i rollen som skatterådgivare.

– Att befinna sig i en miljö där det finns likasinnade och där vi hela tiden vill utvecklas är inspirerande. Det finns en mycket hög kompetens och stort intresse för skattefrågorna. Det är väldigt roligt.

Att yrket är betydelsefullt märks inte minst inom välfärden, där skatter och arbetsgivaravgifter finansierar en stor del av levnadssättet i Sverige, säger Vladi Marica. Att hålla sig uppdaterad och hjälpa kunderna göra rätt är en drivkraft.

En annan positiv aspekt är att få jobba med internationella kunder.

– Skatt är en levande form av juridik. Vi går mer och mer mot rådgivning och lagtolkning, där vi verkligen får fundera och analysera. Det är också den delen som jag tycker är roligast med yrket. /

Vladi Marica

/ Auktoriserad Skatterådgivare FAR, sedan 2019.

/ Senior Tax Manager på KPMG i Malmö.

”Det krävs integritet när du hanterar kunders frågeställningar om skatt”

”Skatt är en komplex materia och då behövs specialistkunskap”

”Vi hjälper entreprenörer att förverkliga sina drömmar”

”Skatteråd har stor betydelse för viktiga vägval i kundens affär”

Citat hämtat ur FAR:s workshop, läs mer på sid 33.

”Skatterådgivarna bidrar till att skapa tillit till skattesystemet, ökad transparens och hjälper till att öka förståelsen och respekten för regelverket.”

företag och företagare. De krävs stor integritet för att kunna hantera kunders förfrågningar om skatt och det krävs kommunikationsförmåga för att kunna förklara regelverken och dess effekter för kunderna. Skatterådgivaren har en stödjande roll för att hjälpa till att navigera i en komplex materia som ofta ligger utanför kundens kärnverksamhet. De råd som en skatterådgivare ger kan ha stor betydelse för avgörande vägval i kundens affär, så ansvarstagande är ett centralt kännetecken för yrkesrollen.

Bygger en stabil skattebas

Skatterådgivarens arbete bidrar till samhällsnytta på flera olika sätt, inte minst genom att hjälpa företag och företagare att betala rätt skatt. Okunskap i skattefrågor kan innebära att fel summor betalas för fel ändamål eller att ingen skatt alls betalas vilket kan få förödande konsekvenser. Skatterådgivarna bidrar till att skapa tillit till skattesystemet, ökad transparens och hjälper till att öka förståelsen och respekten för regelverket. De bidrar också till att minska den informella sektorn eftersom de har skyldighet att rapportera större skattedrivande transaktioner till Skatteverket.

Omvärlden

Det sker stora förändringar i samhället och i branschen som påverkar rollen som skatterådgivare. Ökat fokus på hållbarhetsfrågor med ett väl fungerande skattesystem är centralt för en hållbar samhällsutveckling. Digitalisering, automatisering och artificiell intelligens kan komma att skapa mer specialiserade yrkesroller, påverka kompetensutveckling, rådgivning och ledarskap samtidigt som säkerhet och dataintrång är växande områden.

Det pågår ett intensivt arbete både nationellt, på EU-nivå och globalt kring regleringar och standarder som påverkar revisions- och rådgivningsbranschen.

”En generell utmaning är att få omvärlden att förstå vilken nytta en skatterådgivare gör.”

Inte minst kring hur hållbarhet ska redovisas och granskas. Regelverken påverkar alla yrkesroller och skapar ofta mer arbete initialt, samtidigt som det långsiktigt kan göra det enklare och mer rationellt.

Arbetsvillkoren och arbetsmarknaden för skatterådgivare påverkas i likhet med många andra branscher av ökat fokus på jämställdhet och mångfald, distansarbete och arbetsbelastning.

Ändrade regler gör det svårnavigerat

En för stor ”regleringsiver” i samhället kan skapa ett svårnavigerat landskap för såväl skatterådgivare som för dennes kunder. En annan utmaning är den mediala granskning som ökat på senare år i syfte att visa hur olika aktörer försöker komma undan skatt via olika skatteupplägg. Detta är en viktig fråga för branschen där uppmärksammade fall kan leda till minskat förtroende för yrkesrollen.

Digitaliseringen i branschen kan leda till en ökad komplexitet och kräver nya kompetenser för yrkesrollen. Samtidigt kan den ökande automatiseringen innebära att den unga generationen inte lär sig ”hantverket”.

En generell utmaning är att få omvärlden att förstå vilken nytta en skatterådgivare gör.

Ökat fokus på rättssäkerhetsfrågor

Nya lagar och regler kan leda till en växande marknad för skatterådgivare och den ökande digitaliseringen möjliggör nya affärsmodeller. Generellt upplever skatterådgivare ett ökat fokus på rättssäkerhetsfrågor – att det finns tydliga ”spelregler” för uttagande av skatt och för hur processen ska gå till i händelse av att parter inte är överens.

En skicklig skatterådgivare kan hjälpa en ägare att utveckla sitt företag och sitt ägande. /

”Jag älskar mitt jobb!”

Entreprenörer som tänker utanför boxen utmanar rollen som skatterådgivare. Dessutom är ingen dag den andra lik. Det är spännande, menar Elisabeth Mörck.

Numera är skattefrågor mer transparenta än tidigare och kopplas tydligare ihop med hållbarhet. Saker och ting förändras snabbt. Därför måste skatterådgivaren hela tiden hålla sig à jour. En utmaning – och väldigt kul, säger Elisabeth Mörck.

Men egentligen är det inte skattefrågorna som driver henne. Utan kunderna, entreprenörerna.

– Vi skattejurister kan bli fyrkantiga och snöa in oss. Så går du in på ett kundmöte med en entreprenör som utmanar och ställer en på pottkanten, det är superkul.

– Vi involveras när det händer något; ett generationsskifte, ett köp eller en försäljning, nya delägare ska in eller gamla ska ut. Vi har en stor chans att påverka. Det är en riktig egoboost.

Elisabeth Mörck har den största respekten för företagen. Efter affärsjuridiska studier med inriktning mot skatt drev hon eget inom familjejuridik i fyra år. Hon vet vilka uppoffringar och hur många arbetstimmar som krävs för att få det att gå runt. 2014 kom hon till Grant Thornton.

– Ju mer du lär dig, desto mer inser du vad du inte kan. Jag älskar mitt jobb! /

Elisabeth Mörck

/ Auktoriserad Skatterådgivare FAR, sedan 2020.

/ Manager Tax på Grant Thornton i Örebro.

Foto: Grant Thornton

Om att vara skatterådgivare

I **DECEMBER 2021** höll FAR workshop med en grupp utvalda skatterådgivare bland FAR:s medlemmar. Under tre timmar diskuterades drivkrafter, kännetecken, vilken samhällsnytta en skatterådgivare gör, utmaningar och möjligheter. Materialet har därefter varit på remiss i en bredare krets av skatterådgivare. Det här är en sammanfattning av vad som diskuterades.

Sammanfattning av FAR:s workshop

Drivkrafter – varför skatterådgivare?

- / Lösa och förebygga problem.
- / Problemlösning.
- / Alltid lära sig något nytt.
- / Vara nära kundernas affär – värdeskapande.
- / Möjligheter till ett dynamiskt arbete i internationell kontext.
- / Lära känna och stötta entreprenörer
- / Komplex och utmanande – varierande yrkesroll med stort ansvar.
- / Framtidsyrke som är viktigt för samhället.
- / "Vi är med på hela resan."
- / Intressant mix av nationalekonomi och privatekonomi.
- / Många yrken i ett.
- / Samhällsnytta.

Kännetecken – vad kännetecknar yrkesrollen?

- / Integritet – krävs stor integritet vid hantering av kunders frågeställningar om skatt.
- / Kommunikationsförmåga – behov av att förklara regelverk för kunderna.
- / Stödande – komplex materia som ligger utanför kundens kärnverksamhet.

- / Ansvarstagande – de råd som ges kan ha stor betydelse för avgörande vägval i kundens affär.

Samhällsnytta – vilken nytta gör en skatterådgivare?

- / Bidrar till tillit för skattesystemet – får kunderna att förstå värdet av hållbarhetsinsatser.
- / Bidrar till ökad transparens – både i branschen och bland kunder.
- / Ser till att företag förstår och följer regelverket.
- / Säkerställer att företag betalar rätt skatt – och inte gör onödiga misstag. "Grindvakt" för Skatteverket.
- / Avgörande för en sund finansmarknad.
- / Minskar den informella sektorn – skyldighet att rapportera större skattedrivande transaktioner till Skatteverket.
- / Ökar kunskapen om skattesystemet – utbildar företag i regelverket och dess effekter för företag och samhälle.

Utmaningar

- / Automatisering – leder till att unga

inte lär sig "hantverket" – behöver annan utbildning.

- / Regleringsiver – skapar ett svårnavigerat landskap.
- / Medial granskning – Panama papers, skatteparadis och liknande. Viktig fråga för branschen att förhålla sig till. Uppmärksammade fall kan leda till minskat förtroende för yrkesrollen.
- / Digitaliseringen – både möjlighet och utmaning.
- / Ökad komplexitet.
- / Kräver nya kompetenser.
- / "Skatterådgivare behöver kommunicera vad som görs!"

Möjligheter

- / Regleringsiver – kan leda till en växande marknad för skatterådgivare.
- / Digitaliseringen – både möjlighet och utmaning.
- / Möjliggör nya affärsmodeller.
- / Ökat fokus på rättssäkerhetsfrågor – att det finns tydliga "spelregler" för uttagande av skatt och för hur processen ska gå till i händelse av att parter inte är överens.
- / "Skatterådgivare hjälper ägare att förverkliga sina drömmar!"

”Revisions- och rådgivningsföretagens breda tjänsteportföljer skapar attraktionskraft. Många börjar som revisorsassistenter och blir senare auktoriserade. Efter några år har de en mängd olika möjligheter. Vissa byter bana och blir specialister. Då har de gjort karriär, bytt inriktning men ändå stannat i branschen”, säger en HR-chef. >>

Yrkesroll: övrig

Övriga roller – kundnära rådgivare med spetskompetens

REVISORER, REDOVISNINGSKONSULTER, löne-konsulter och rådgivare. De vanligaste och mest typiska yrkesrollerna i branschen. Men branschen består av så mycket mer och det är just bredden som också bidrar till spetskompetensen.

Det som tidigare var vattentäta skott mellan olika professioner på revisions- och rådgivningsföretagen har i dag ersatts av fokus på teamarbete och en större rörlighet mellan olika yrkesroller. För den som vill byta inriktning i sitt yrkesliv finns egentligen inget behov av att söka sig till en annan arbetsplats för att få nya utmaningar. På de större revisions- och rådgivningsföretagen ges många möjligheter att utvecklas. Både nationellt och internationellt.

"Vi verkar i lärande miljö där det bidrar positivt till branschens attraktionskraft att de som arbetar här får jobba tätt tillsammans med andra experter. I en lärande miljö med teamarbete får juniora anställda tillgång till seniora kollegor och deras klientkontakter." säger en HR-ansvarig på ett större revisions- och rådgivningsföretag som tillhör ett internationellt nätverk.

"Eftersom vi jobbar mycket i team finns möjlighet för våra medarbetare att verkligen nischa sig inom ett mindre område" säger en annan HR-ansvarig i branschen.

PÅ DE STORA företagen finns ett spektrum av olika tjänster. Även om fokus framåt ligger på fortsatt utveckling av branschens ursprungliga kärnverksamhet, det vill säga revision, skatt och redovisning, är portföljen av tjänster så mycket bredare i dag. Corporate Finance-specialister, IT-säkerhetskonsulter, transformationsledare, managementkonsulter, hållbarhetsrådgivare, mobilityexperter är bara några av de yrkesroller som återfinns i branschens stora företag.

Men det finns vissa kännetecken som genomryrar alla rollerna och det är att oavsett vilken titel medarbetaren har ses denne som en kvalificerad affärspartner dedikerad sin uppgift.

"De som arbetar hos oss är ambitiösa och högpresterande, och inte konsulter som letar efter ett 9 till 5-jobb, det måste vi våga vara ärliga med" konstaterar en HR-ansvarig i samband med FAR:s workshop när HR-ansvariga i branschen diskuterar under arbetsnamnet "den femte yrkesrollen".

ETT ANNAT ÅTERKOMMANDE kännetecken är att medarbetarna beskrivs som kundnära rådgivare med spetskompetens, oavsett om de är Human Capital-konsulter, IT-revisorer eller implementationsexperter.

"Revisions- och rådgivningsföretagens breda tjänstportföljer som är med och bygger branschens

Olika yrkesroller inom branschen

Finansiell rådgivning:
Transaktionsrådgivare
Riskkonsulter
Corporate Finance-specialister

IT, data och säkerhet:
Cybersäkerhet
IT-säkerhetskonsulter
IT-revisorer
Transformationsledare

Hållbarhet:
Hållbarhetsrådgivare

Management:
Implementationsexperter
Managementkonsulter
Strategikonsulter

Lön/HR:
Human Capital-konsulter
HR-specialister
Mobilityexperter

"Vi är kvalificerade affärspartners"

"Högpresterande rådgivare med spetskompetens"

"Professionella medarbetare som skapar starka team för kunden"

"Experter med stort engagemang och dedikerade uppgiften"

Citat hämtat ur FAR:s workshop, läs mer på sid 36.

attraktionskraft. Som ett exempel börjar många som revisorsassistenter och utbildas till att bli auktoriserade. Efter några år har de en mängd olika möjligheter. Vissa byter bana och blir specialister inom något av våra andra områden. Då har de gjort karriär, bytt inriktning men ändå stannat i branschen. Möjligheten till flexibilitet ökar attraktionskraften”, säger en HR-ansvarig.

De traditionella rollerna i branschen styrs av höga kvalitetskrav, regelverk och nationella och internationella standarder. Det är något som särskiljer branschen från en hel del andra branscher. Men samtidigt stärker det upplevelsen av att branschen bidrar till samhällsnyttan och kundrelationerna är ofta långvariga.

”Vi fungerar som affärspartners. Vår palett av tjänster hjälper kunden att utvecklas och växa tillsammans med oss, utan att behöva byta samarbetspartner. Därför är det viktigt att branschen kännetecknas av fler yrkesroller”, säger en HR-ansvarig.

MEN DET ÄR inte bara regelverk och kvalitetskrav som påverkar branschen. Trender i omvärlden, så

som ett växande hållbarhetsfokus, krav på flexibilitet, globalisering, digitalisering och automatisering påverkar revisions- och rådgivningsföretagen. Allt det här gör att företagen måste bygga en kultur där det finns expertis inom de olika områden som kan möta efterfrågan från kunderna.

”Tech är en viktig del av vår verksamhet, och det gäller alla områden. Även rollerna som revisor eller skatterådgivare är helt beroende av tech. Det blir en större och mer integrerad del i alla våra verksamheter och det påverkar arbetssättet och rollerna som behövs på företaget”, beskriver en HR-ansvarig på ett av de största företagen.

En utmaning i närtid är bristen på rätt kompetens. Alla företag, oavsett vilken bransch de verkar inom, slåss om tech-kunniga medarbetare.

”Poolen av människor med rätt kompetens är inte så stor och det är utmaningen, det är inte så att de står på kö utanför. Därför är det viktigt när vi får in kompetens hos oss att vi kan föra över deras kunskap till övriga medarbetare. Det är viktigt att få med sig teamet så att det känner en nyfikenhet inför vad som finns runt hörnet och inte ser det som ett hot”, säger en HR-ansvarig. /

Branschens attraktionskraft

Möjligheter

- / Hållbarhetsfrågor är en stor möjlighet för branschen – många av yrkesrollerna jobbar i dag och kommer framöver att jobba med hållbarhetsfrågor ur olika aspekter.
- / Internationella nätverk – att företagen arbetar internationellt är attraktivt vid rekryteringar. Talanger från hela världen skulle kunna rekryteras om rätt förutsättningar finns och regelverken möjliggör det.
- / Mängden expertroller och bredden på företagen bidrar till ökad attraktionskraft och större möjligheter att locka tillbaka ”återvändare” till branschen. Karriärbyten är möjliga inom en och samma arbetsplats, eller i samma bransch.

Utmaningar

- / Kompetensbrist i kärnverksamheten – inte så svårt att rekrytera till övriga roller på företagen men ett behov av att öka kärnyrkenas attraktivitet finns.
- / Behålla kompetens är svårare än att rekrytera ny – finns en upplevelse av att medarbetare har en bild att andra branscher har samma dynamiska arbetsplatser men högre löner och bättre arbetsvillkor.
- / De olika yrkesrollerna erbjuder snabba utvecklingskurvor i dynamiska organisationer och bilden är att de första åren är intensiva och utmanande. Det innebär att företagen söker ambitiösa och högpresterande människor.

Branschen i siffror

Den svenska revisions- och rådgivningsbranschen består av 14 100 företag som omsätter cirka 44,2 miljarder kronor och sysselsätter ungefär 37 000 personer. Sammantaget motsvarar detta cirka 1,1 procent av Sveriges BNP* och cirka 0,7 procent av Sveriges sysselsatta befolkning**. Det visar FAR:s sammanställning av fakta om revisions- och rådgivningsbranschen för 2020/21. >>

37 000 anställda i en bransch som omsätter 44 miljarder

DET HÄR ÄR den andra branschrapporten som FAR låtit sammanställa för att skapa en översiktssbild över den bransch som FAR och FAR:s medlemmar är verksamma inom, och som här beskrivs som revisions- och rådgivningsbranschen. Rapporten visar siffror i nivå med den föregående rapporten, som publicerades våren 2021. Det innebär att pandemin inte påverkat branschens storlek i någon större omfattning.

Rapporten sammanfattar statistik över aktiebolag som har sin kärnverksamhet inom revision, redovisning, lönehantering och skatterådgivning. Handelsbolag och enskilda firmor ingår ej. Statistiken avser år 2020/21.

I rapporten har branschen delats upp i fyra verksamhetsområden; revision, redovisning, skatt samt övrig rådgivning. I kategoriseringen av företag finns en kategori "övriga" som består av mindre företag med blandad verksamhet där redovisning är en del.

Antal företag, omsättning och antal anställda

På aggregerad nivå kan branschen förenklat sägas bestå av tre grupperingar: ett fåtal riktigt stora företag, en grupp med mindre och medelstora företag där en del arbetar tillsammans i olika nätverkskonstellationer, samt ett mycket stort antal små företag. 97 procent av aktiebolagen omsätter mindre än 10 miljoner kronor och/eller har färre än tio anställda, och 95 procent har färre än fem anställda.

De riktigt stora företagen står tillsammans för en stor andel av branschens omsättning och antal medarbetare. Den stora mängden små företag är i huvudsak verksamma inom redovisning. Verksamhetsområdet skatterådgivning är betydligt mer omfattande än vad det ser ut sett till antal renodlade företag inom detta område, eftersom många skatterådgivare är verksamma inom de större företagen.

Verksamhetsområdet övrig rådgivning utgörs i huvudsak av olika tjänster inom exempelvis management, finansiell rådgivning, IT och cybersäkerhet, riskhantering, hållbarhet och HR, som i denna rapports redovisning i huvudsak tillhandahålls av de större företagen.

Omsättning och antal anställda hos de stora

De riktigt stora företagen står för en stor del av omsättning och antal anställda i branschen. Det finns fyra stora globala nätverk som brukar betecknas "Big 4" – och då åsyftas Deloitte, EY, KPMG och PwC (samtliga har fler än 200 000 anställda globalt). Dessa har revision som en av sina kärnverksamheter men erbjuder också skatterådgivning, finansiell rådgivning, tjänster inom management, HR, IT, cybersäkerhet och hållbarhet för att ge några exempel. Grant Thornton är ett stort företag i Sverige men ett mindre globalt nätverk (60 000 anställda globalt) med liknande tjänsteutbud och

”Rapporten visar siffror ungefär i nivå med den föregående rapporten, som publicerades våren 2021. Det innebär att pandemin inte påverkat branschens storlek i någon större omfattning.”

en kärna inom revision. Ännu något mindre företag i Sverige som erbjuder revision är BDO (som är relativt stort globalt med 97 000 anställda) och Mazars (44 000 medarbetare globalt). Två större svenska företag, Aspia och Ludvig & Co, omsätter mer än en miljard kronor vardera men erbjuder inte revision

utan har fokus på redovisnings- och lönetjänster och andra ekonomiska tjänster.

Nätverksbyråer

Många av de mindre företagen i branschen har också gått samman i nätverk. Genom samarbeten

Tabell 1 Antal anställda och omsättning i de stora företagen i Sverige
(de som har fler än 100 anställda och eller omsätter minst 100 miljoner kronor)

Namn	Segment	Anställda	Nettoomsättning
PricewaterhouseCoopers i Sverige AB	Revision	2 745	5 042
Ernst & Young Aktiebolag	Revision	2 844	4 962
KPMG AB	Revision	1 542	2 770
Deloitte AB	Revision	1 476	2 688
Grant Thornton Sweden AB	Revision	1 237	1 627
Aspia AB	Redovisning	1 254	1 214
Ludvig & Co AB	Redovisning	939	1 154
Summa företag >1000 Mkr i omsättning eller antal anställda		12 037	19 457
<i>Andel anställda och omsättning i företag >1000 Mkr i omsättning eller antal anställda</i>		<i>33 %</i>	<i>44 %</i>
BDO AB	Revision	622	865
Accountor Ekonomi & Rådgivning AB	Redovisning	303	268
Azets Insight AB	Redovisning	289	349
Mazars AB	Revision	247	457
Summa företag 300–1000 Mkr i omsättning eller antal anställda		1 461	1 939
<i>Andel anställda och omsättning i företag 300–1000 Mkr i omsättning eller antal anställda</i>		<i>4 %</i>	<i>4 %</i>
Vindex AB	Redovisning	122	158
Modern Ekonomi Sverige AB	Redovisning	121	101
PE Accounting Sweden AB	Redovisning	110	103
Skeppsbron Skatt AB	Skatt	68	147
Summa företag 100–300 Mkr i omsättning eller antal anställda		421	509
Summa företag <100 Mkr i omsättning eller antal anställda		22 854	22 341
<i>Andel anställda och omsättning i företag <100 Mkr i omsättning eller antal anställda</i>		<i>62 %</i>	<i>51 %</i>
Totalt antal anställda och omsättning i branschen		36 773	44 246

Källa: Dun & Bradstreet

inom respektive nätverk skapas fördelar genom exempelvis tillgång till specialistkompetens, kvalitetsstöd och utbildningar, marknadsföring och utlandskontakter. Detta samtidigt som de kan bibehålla det lokala företagets fördelar i form av nära och aktiva kundkontakter, känsla för ortens näringsliv samt lokal anpassning och flexibilitet.

Sammanlagt 129 företag är knuta till något av de sju etablerade mindre nätverken. Dessa omsätter gemensamt 1,8 miljarder kronor, vilket motsvarar 4,0 procent av branschens totala omsättning. Dessa mindre nätverk sysselsätter 1 431 personer vilket motsvarar 3,9 procent av det totala antalet anställda i branschen.

Antal företag

Revisions- och rådgivningsbranschen i Sverige består av 14 100 aktiebolag, vilket är i nivå med den förra rapporten då antalet företag beräknades till 14 246. De största företagen är PwC, EY, Deloitte, KPMG, Grant Thornton, Aspia samt Ludvig & Co, som alla omsätter mer än en miljard kronor och / eller har fler än 1 000 medarbetare (se tabell). Dessa stora företag erbjuder alla verksamhetsområden, med undantag av Aspia och Ludvig & Co som inte är verksamt inom revision utan har sitt fokus inom redovisning. Bland större företag kan också räknas BDO, Accountor, Azets och Mazars som är betydligt mindre än de stora men samtidigt betydligt större än de många mindre företagen.

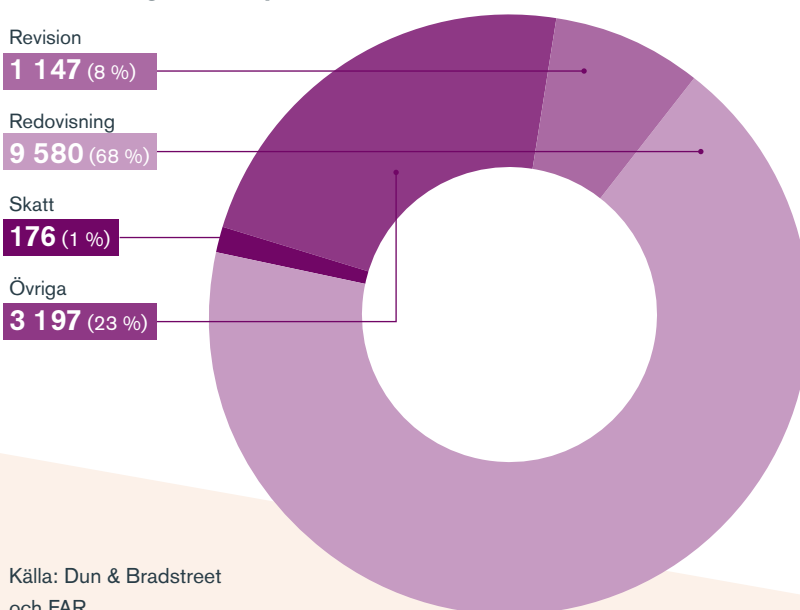
Tabell 2 Mindre nätverk inom revisions- och rådgivningsbranschen i Sverige 2020/2021

Nätverk	Netto-omsättning	Anställda	Antal
Baker Tilly	833	675	38
Crowe	200	141	8
INPACT	93	88	8
LR Revision	306	259	55
MOORE	151	122	5
Sverev	154	118	13
Nexia	34	28	2
Totalt	1 771	1 431	129

Källa: FAR

”95 procent av aktiebolagen i branschen har fem eller färre anställda.”

Antal företag fördelat på verksamhetsområden

Källa: Dun & Bradstreet och FAR

Tabell 3 Antal aktiebolag

Företagsstorlek	Revision	Redovisning	Skatt	Övriga	Totalt
>1000 Mkr/Anst	5	2	0	0	7
300–1000 Mkr/Anst	2	2	0	0	4
100–300 Mkr/Anst	0	3	1	0	4
30–100 Mkr/Anst	24	20	1	5	50
10–30 Mkr/Anst	123	196	4	35	358
<10 Mkr/Anst	993	9 357	170	3 157	13 677
Totalt	1 147	9 580	176	3 197	14 100

Källa: Dun & Bradstreet och FAR

Totalt är det 1 147 företag som erbjuder revision. Den största andelen av antalet företag, 9 580 eller 68 procent av det totala antalet företag i branschen, har verksamhet inom redovisning.

Endast 176 företag är renodlade inom skatterådgivning och dessa är små sett till omsättning och anställda. I sammanhanget är det dock viktigt att beakta att skatterådgivning är ett relativt stort verksamhetsområde i de större företagen.

Kategorin övriga är relativt stor, 3 197 företag, men de är oftast mindre och har varit svåra att kategorisera inom ett av de övriga verksamhetsområdena. Det kan till exempel vara ett enmansföretag som har blandad verksamhet där ekonomi är en del och kanske försäljning av produkter en annan.

Hela 13 677 företag, eller 97 procent av branschens totala antal företag, finns i storleksklassen som omsätter mindre än 10 miljoner kronor och har färre än tio anställda. Merparten av dem, 13 368 har fem eller färre anställda. Det innebär att 95 procent av aktiebolagen i branschen har fem eller färre anställda.

Omsättning

Nettoomsättningen för revisions- och rådgivningsbranschen i Sverige uppgick 2020/2021 till 44 246 miljoner kronor, vilket är i nivå med den förra rapporten, då omsättningen uppgick till totalt 43 264 miljoner. De största företagen, med omsättning mer än 1 miljard kronor och/eller 1 000 anställda, svarar för 44 procent av omsättningen (se tabell).

Företag som omsätter mindre än 10 miljoner kronor och har färre än tio anställda, står för 15 021 miljoner kronor eller 34 procent av omsättningen i branschen.

För branschen totalt sett är redovisning det största verksamhetsområdet sett till omsättning. Redovisning omsätter totalt 17 175 (17 548) miljoner kronor, vilket motsvarar 39 (41) procent av branschens totala omsättning. Det innebär att både till antal företag och omsättning är redovisning branschens största verksamhetsområde.

Revision är branschens näst största verksamhetsområde och omsätter 13 928 (13 031) miljoner

Tabell 4 Nettoomsättning

Företagsstorlek	Revision	Redovisning	Skatt	Övrig rådgivning	Övriga	Totalt
>1000 Mkr/Anst	8 379	2 362	2 497	6 219	0	19 457
300-1000 Mkr/Anst	713	949	185	92	0	1 939
100-300 Mkr/Anst	0	362	147		0	509
30-100 Mkr/Anst	1 118	844	39		198	2 199
10-30 Mkr/Anst	1 985	2 598	73		465	5 121
<10 Mkr/Anst	1 733	10 060	171		3 057	15 021
Totalt	13 928	17 175	3 112	6 311	3 720	44 246

Källa: Dun & Bradstreet, Aspia, Azets, BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG, Mazars och PWC.

kronor, vilket motsvarar 31 (30) procent av branschens totala omsättning.

De 176 företag som renodlat fokuserar på skatterådgivning tillsammans med skatterådgivningen inom de största företagen omsätter totalt 3 112 (2 854) miljoner kronor, vilket motsvarar 7 (7) procent av branschens totala omsättning.

Hos de elva största företagen finns också verksamhetsområdet övrig rådgivning, alltså det som ej är revision, redovisning, lön eller skatt, som omsätter 6 311 (4 603) miljoner kronor, vilket motsvarar 14 procent av branschens totala omsättning.

Den relativt stora kategorin övriga företag omsätter 3 720 (5 228) miljoner kronor, vilket är 8 (12) procent av branschens totala omsättning. Dessa företag bedriver blandad verksamhet.

Omsättning stora koncerner

De elva största företagen (>300 Mkr i omsättning eller antal anställda) omsätter tillsammans 21 396 Mkr. Det största verksamhetsområdet hos de stora

är revision som står för 43 procent av omsättningen, följt av övrig rådgivning på 29 procent, redovisning 15 procent och skatt på 13 procent.

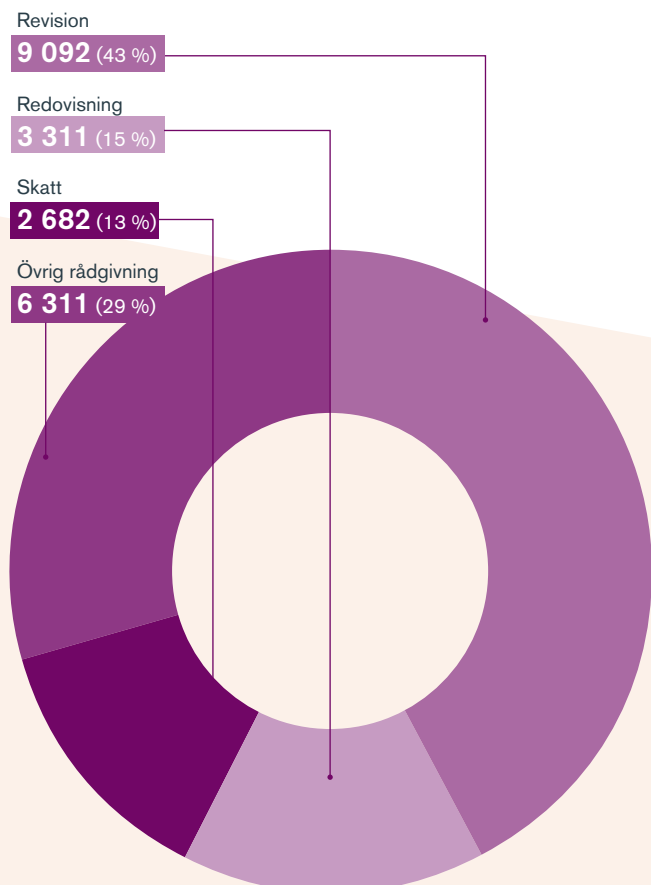
Antal anställda

Den svenska revisions- och rådgivningsbranschen sysselsätter totalt 36 773 personer, vilket är nivå med den förra rapporten då antalet anställda mättes till 36 817. De största företagen (>300 Mkr i omsättning eller antal anställda) sysselsätter 13 498 personer eller 37 procent av de anställda i branschen. Hos de stora företagen arbetar flest inom revision, 5 827 personer, 3 340 personer är verksamma inom övrig rådgivning, 3 066 arbetar med redovisning och 1 265 personer med skatt.

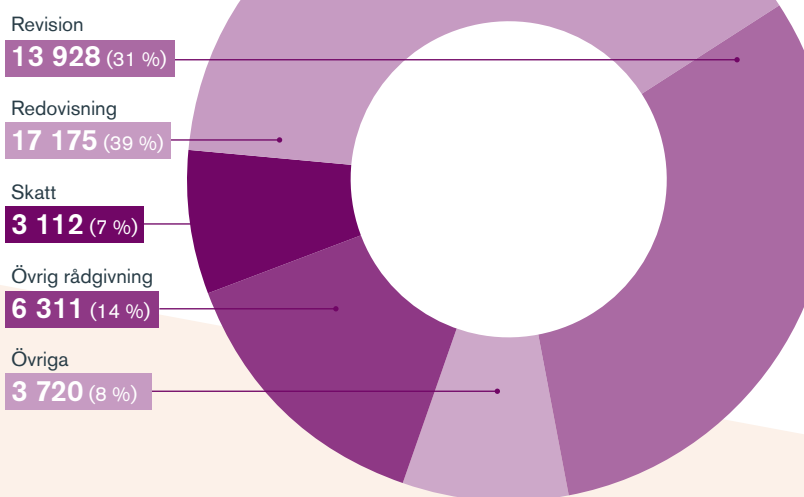
Den grupp av små företag som utgör 97 procent av det totala antalet företag, sysselsätter totalt 16 207 personer eller 44 procent av antalet anställda i branschen. 14 042 eller 38 procent av de sysselsatta arbetar i företag som har fem eller färre anställda.

Omsättning, Mkr per verksamhetsområde för de elva största företagen

>300 Mkr i omsättning eller antal anställda

Nettoomsättning, Mkr per verksamhetsområde hela branschen

Källa: Dun & Bradstreet, Aspia, Azets, BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG, Mazars och PWC.

Sett till antal anställda utgör redovisning det största verksamhetsområdet, på samma sätt som det utgör det största verksamhetsområdet sett till antal företag och omsättning.

Redovisning sysselsätter totalt 18 199 (18 533) personer, vilket motsvarar 49 (50) procent av de anställda i branschen. Den stora gruppen redovisningsföretag med färre än 10 anställda och som omsätter mindre än 10 miljoner kronor sysselsätter 11 423 (11 682) personer, vilket motsvarar 31 (32) procent av det totala antalet anställda i branschen.

Revision är branschens näst största verksamhetsområde sett till antal anställda, med 9 876 (9 687) personer vilket motsvarar 27 (26) procent av de anställda i branschen. Utöver auktoriserade och godkända revisorer är det i huvudsak revisorsassistenter.

Inom skatterådgivning finns det totalt 1 572

(1 597) personer verksamma, vilket motsvarar 4 (4) procent av de anställda i branschen.

Kategorin övriga rådgivare uppgår till 3 340 (2 501) personer eller 9 (12) procent av antalet anställda i branschen.

Omsättning per anställd

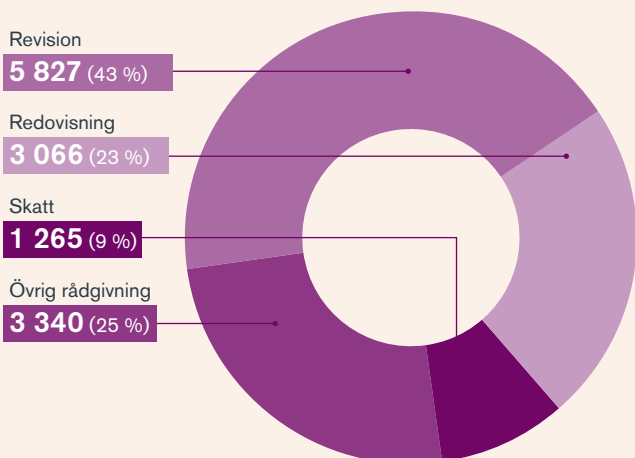
Vid analys av tjänsteföretag kan det vara värdefullt att titta på nyckeltalet omsättning per anställd. I revisions- och rådgivningsbranschen är det verksamhetsområdena skatterådgivning och övrig rådgivning som utmärker sig. Övrig rådgivning består av de typer av tjänster inom bland annat management, finansiell rådgivning, transaktioner och IT som främst finns hos stora företagens verksamheter. Inom dessa områden uppgår omsättning per anställd till mellan 1,9 och 3,0 (1,8-2,2) miljoner kronor hos de stora koncernerna. /

/ * 4 099 miljarder kronor 2021, se www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/bnp-i-sverige/

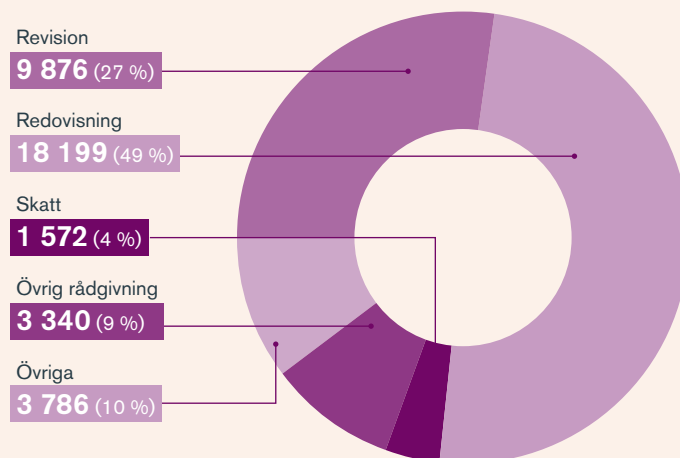
/ ** 5 058 500 år 2021, se www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/samhallets-ekonomi/sysselsattning-i-sverige/

Anställda per verksamhetsområde för de elva största företagen

>300 Mkr i omsättning eller antal anställda

Antal anställda per verksamhetsområde hela branschen

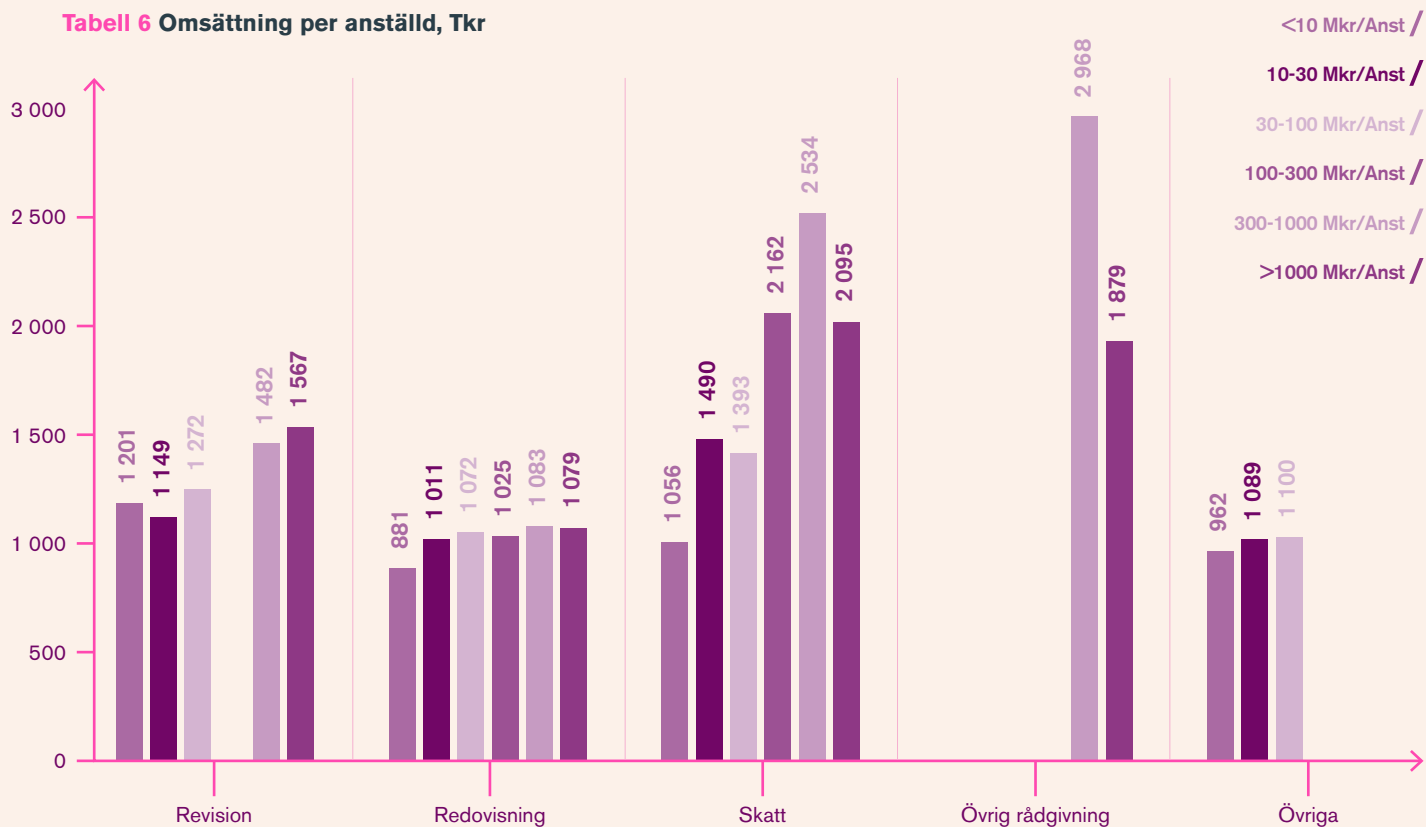

Företagsstorlek	Revision	Redovisning	Skatt	Övrig rådgivning	Övriga	Totalt
>1000 Mkr/Anst	5 346	2 190	1 192	3 309	0	12 037
300-1000 Mkr/Anst	481	876	73	31	0	1 461
100-300 Mkr/Anst	0	353	68	0	0	421
30-100 Mkr/Anst	879	787	28	0	180	1 874
10-30 Mkr/Anst	1 727	2 570	49	0	427	4 773
<10 Mkr/Anst	1 443	11 423	162	0	3 179	16 207
Totalt	9 876	18 199	1 572	3 340	3 786	36 773

Källa: Dun & Bradstreet, Aspia, Azets, BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG, Mazars och PWC.

Tabell 6 Omsättning per anställd, Tkr

Källa: Dun & Bradstreet, Aspia, Azets, BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG, Mazars och PWC.

En alltmer jämställd bransch

Jämställdheten inom revisions- och rådgivningsbranschen har ökat successivt. Det visar Tidningen Balans årliga undersökning. Inom vissa områden är andelen kvinnor lika stor som män, men fortfarande är det bara 29 procent som är delägare.

TIDNINGEN BALANS, SOM är FAR:s medlems-tidning, gör årligen en jämställdhetsundersökning bland de åtta största medlemsföretagen. Den senaste undersökningen, som gjordes januari 2022, visar på en fortsatt ökad jämställdhet i branschen.

Andelen kvinnor har ökat successivt inom samtliga områden som mäts, och i gruppen "övriga chefer" är kvinnor sedan några år i majoritet och bland VD-rollerna är det även 2022 jämställt – lika många kvinnor som män.

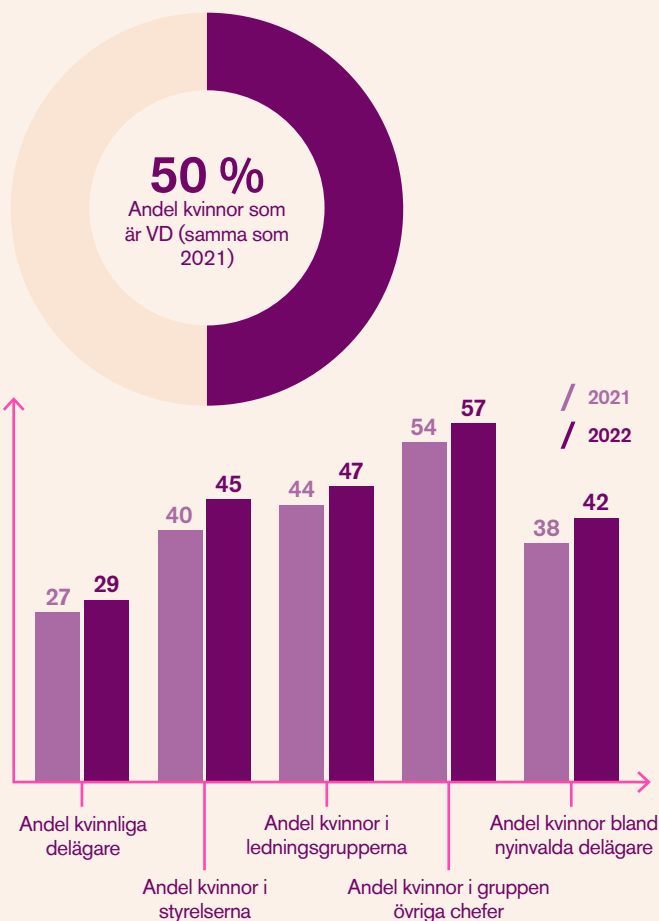
ANDELEN KVINNLIKA DELÄGARE har ökat, men fortfarande är 71 procent av dem män medan bara 29 procent är kvinnor. Inget av företagen i undersökningen lever ännu upp till minst 40 procent, en nivå som indikerar en jämställd fördelning.

– Grant Thornton är den byrå som har ökat mest sedan undersökningen gjordes första gången. År 2012 hade byrån 19 procent kvinnor bland delägarna – i år är siffran 37 procent. Det är i det närmaste en fördubbling, säger Charlotta Marténg, chefredaktör för Tidningen Balans.

Balans jämställdhetsundersökning

Undersökningen är genomförd bland FAR:s åtta största medlemsbyråer. Siffrorna bygger på byråernas egna uppgifter och är inhämtade via mejl i januari 2022. Byråerna som granskats är Aspia, BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG, Mazars och PwC. Undersökningen gjordes första gången 2005, men har gjorts årligen sedan 2010.

Undersökningen i korthet (%)

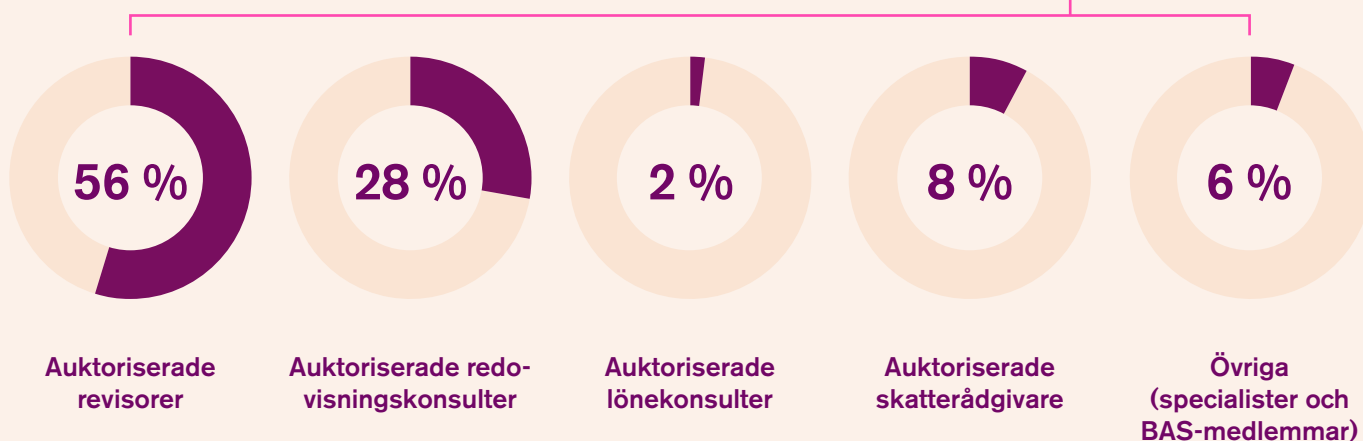
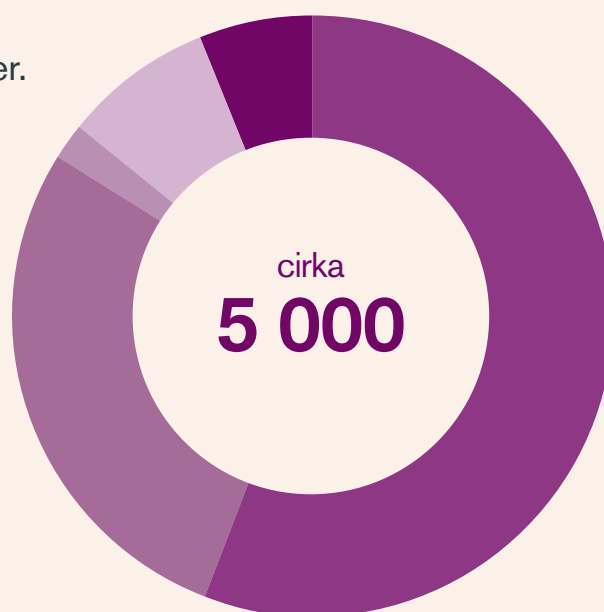

FAR:s medlemmar

FAR är branschorganisation för revisions- och rådgivningsbranschen och cirka 5 000 medlemmar och cirka 1 000 anslutna medlemsföretag som sammantaget sysselsätter cirka 16 000 personer.

FAR HAR NÄRMARE 3 000 revisorer bland sina medlemmar, vilket motsvarar drygt 94 procent av samtliga kvalificerade revisorer i Sverige. Revisorer är den största kategorin medlemmar hos FAR, följt av redovisningskonsulter, skatterådgivare och löne-konsulter.

Av FAR:s medlemmar är 52 procent anställda på de stora företagen.

Besöksadress: **Fleminggatan 7**
Postadress: **Box 6417, 113 82 Stockholm**
Telefon: **08-506 112 00**
E-post: **kontakta@far.se**

FAR